Nota reserves en voorzieningen 2022

gemeente ooststellingwerf

Inhoud

Algemeen en beslispunten 4
Algemeen 4
Beslispunten reserves 6
Beslispunten voorzieningen 8
Verloopoverzichten 11
Verloopoverzichten reserves 11
Verloopoverzichten voorzieningen 12
Toelichting per reserve 13
Algemene reserve 13
Toelichting algemene reserve 16
Algemene reserve grondexploitatie 17
Reserve lastenverlichting 19
Reserve strategische projecten 20
Reserve organisatieontwikkeling 21
Reserve sociaal domein 22
Reserve riolering 23
Reserve overhevelingsbudgetten 24
Reserve monumenten 26
Reserve kapitaal 27
Toelichting per voorziening 28
Voorziening oninbare debiteuren 28
Voorziening oninbare debiteuren SoZaWe 29
Voorziening onderhoud gymzalen 30
Voorziening onderhoud de Kompaan 31
Voorziening onderhoud Steegdenhal 32
Voorziening onderhoud sportaccommodatie 3 B's 34
Voorziening onderhoud gebouwen 36
Voorziening bodemsanering 38
Voorziening onderhoud MFS de Boekebeam 39
Voorziening onderhoud Bosbergtoren 40
Voorziening onderhoud de Bongerd 41
Voorziening riolering 43
Voorziening kostendekking leges omgevingsvergunning 45
Voorziening lopend pensioen bestuurders 46
Voorziening pensioen vm/huidige wethouders 47
Voorziening verlofsparen 48

Algemeen en beslispunten

Algemeen

Verloop reserves en voorzieningen

Het belangrijkste doel van de nota reserves en voorzieningen 2022 is het herijken van de reserves en voorzieningen. De nota is bij uitstek een kaderstellend instrument voor u. Het doel van de nota is immers het bepalen en vaststellen van de kaders rondom de reserves en voorzieningen. De nota moet de uitgangspunten voor de te vormen reserves en voorzieningen helder maken, de scheiding tussen reserves en voorzieningen consequent doorvoeren en bevoegdheden waar nodig definiëren. Dit alles uiteraard in het kader van de BBV-regelgeving. Voor het opstellen van de nota reserves en voorzieningen en het daaraan gekoppelde verloop van de reserves en voorzieningen zijn uitgangspunten benoemd. Deze uitgangspunten zijn nodig om ervoor te zorgen dat de beoordeling van de reserves en voorzieningen eenduidig wordt uitgevoerd. Het college heeft de uitgangspunten vastgesteld, zoals hieronder weergegeven.

Uitgangspunten

Voor een transparante, éénduidige verwerking van reserves en voorzieningen zijn onderstaande uitgangspunten van belang. Hierbij is rekening gehouden met bestaande nota's over reserves en voorzieningen, BBV-regelgeving en nieuwe inzichten. De uitgangspunten zijn onderverdeeld in een drietal categorieën namelijk: bevoegdheden college/raad, verloop reserves en voorzieningen en voorwaarden die van toepassing zijn bij de uitvoering van een correcte beoordeling reserves en voorzieningen.

Bevoegdheden

1. Vorming en opheffing van reserves en voorzieningen vindt plaats met expliciete toestemming van de raad. Daarbij wordt onder meer vastgelegd: het doel, de reden, functie, minimum en maximum hoogte, periode, wijze van voeding, bestedingsraming en budgethouder.
2. De raad heeft de bevoegdheid tot het wijzigen van een bestemming van een reserve.
3. De raad stelt door middel van vaststelling van de begroting de jaarlijkse toevoegingen en onttrekkingen van de reserves en voorzieningen vast. Binnen dit kader kan het college op grond van de noodzakelijke onderbouwing aanwendingen doen.
4. De raad kan de bestemming van een (bestemmings-)reserve wijzigen. Bij een voorziening kan de raad de bestemming niet zonder meer wijzigen. Veelal liggen er wettelijke verplichtingen (BBV-wetgeving) aan een voorziening ten grondslag.
5. De verantwoordelijkheid van de aanwending van voorzieningen ligt bij het college.

Verloop

1. Jaarlijks, ten tijde van de opstelling van de jaarrekening, vindt er een evaluatie van bestemmingsreserves en voorzieningen plaats. Reserves en voorzieningen met een specifiek doel of een concrete aflooptermijn waarbij de realisatie uitblijft, worden heroverwogen.
2. De nota reserves en voorzieningen geeft de raad de mogelijkheid van integrale afweging bij resultaatbestemming.
3. De nota reserves en voorzieningen moet een beter inzicht opleveren in de samenhang tussen de exploitatie enerzijds en de reserves en voorzieningen anderzijds. Vermeden moet worden dat het verschil tussen resultaat voor en na bestemming sterk afwijkt. Ter bevordering van de transparantie is het noodzakelijk om meer baten en lasten in het resultaat voor bestemming te begroten en te verantwoorden.
4. Aan alle onderhoudsvoorzieningen moeten beheersplannen ten grondslag liggen. Deze beheersplannen (t.b.v. onderhoud) moeten minimaal eens in de 4 jaar geactualiseerd worden. De (deel-)PVM-ers stellen de beheersplannen op. Indien er geen beheersplan aanwezig is, is er volgens de BBV-regels geen sprake van een voorziening, maar van een reserve. Daarbij wordt het geld "geparkeerd" in een bestemmingsreserve en is dus nog steeds beschikbaar.

Voorwaarden

1. Negatieve reserves en voorzieningen zijn niet toegestaan.
2. Overschrijdingen van lasten in het kader van de begrotingsonrechtmatigheid zijn relevant zodra deze overschrijdingen van de lasten op het totale programma veroorzaken. De raad is verplicht hierover een begrotingswijziging vast te stellen.

3. Op een investering met een economisch en maatschappelijk nut moet volgens de BBV-voorschriften altijd worden afgeschreven. Er moet 'bruto' geactiveerd worden. De bestemmingsreserves kunnen hierbij gebruikt worden als dekkingsmiddel voor de jaarlijkse kapitaalslasten.
4. Er vindt geen rentetoerekening plaats aan voorzieningen en reserves, met uitzondering van in de BBV voorgeschreven mogelijkheden (bijv. voorzieningen die op basis van contante waarde zijn berekend).
5. Het onderscheid tussen een reserve en een voorziening is in overeenstemming met de regelgeving opgenomen in het BBV. De BBV regelgeving wordt hierbij gevolgd.
6. Indien gebruik wordt gemaakt van een egalisatiereserve moet worden voldaan aan kostendekkendheid. Per egalisatiereserve zal een minimumbedrag en een maximum bedrag genoemd moeten worden, indien de raad daarover besloten heeft. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het hanteren van een maximale omvang van de reserve dat een bepaald percentage bedraagt van de geraamde opbrengst.
7. De omvang van de reservepositie die aangehouden wordt past bij de risico's, schaalgrootte en ambitieniveau van de gemeente en maakt onderdeel uit van de weerstandscapaciteit.
8. De algemene reserve en de algemene reserve grondexploitatie worden jaarlijks aangevuld/afgeroomd, waarbij het weerstandsvermogen van zodanige omvang is dat (on)verwachte risico's en (niet) kwantificeerbare verliezen kunnen worden opgevangen.
9. Vrijgevallen bedragen door herschikking van reserves en voorzieningen worden toegevoegd aan de algemene reserve.
10. Voorzieningen worden onafhankelijk van het resultaat gevormd.
11. Aan de vorming, aanwending en opheffing van reserves en voorzieningen moet een bestendige gedragslijn ten grondslag liggen. De onderbouwing van de reserves en voorzieningen kunnen niet jaarlijks een 100% andere invalshoek hebben; d.w.z. een ander doel krijgen.
12. Behaalde resultaten bij verkoop van gemeentelijke eigendommen, die niet zijn opgenomen in de grondexploitatie, vallen vrij ten gunste van de algemene reserve dan wel worden ten laste van de algemene reserve gebracht (bij boekverlies).
13. Reserves beneden de € 25.000 worden niet gevormd.
14. Het bedrag boven het maximale saldo van de algemene reserve wordt aangewend voor het op peil brengen van de bestemmingsreserves.

Waardering voorzieningen

Voorzieningen bestaande risico's (art 44 1b)

Hieronder vallen de voorzieningen voor oninbare debiteuren (algemeen en SozaWe). De voorziening wordt als volgt gevormd:

- Belastingdebiteuren:
  - Ouder dan 2 jaar: 80% oninbaar
  - Tussen 1 en 2 jaar: 50% oninbaar
  - Ouder dan 6 maanden: 10% oninbaar

Voor de overige vorderingen wordt een voorziening gevormd op basis van beoordeling op inbaarheid van de openstaande vorderingen ouder dan drie maanden.

- Bij SoZaWe vindt deze beoordeling per debiteur plaats met uitzondering van debiteuren met een saldo < € 1.500 en vorderingen waarvan de vordering is ontstaan in het lopende boekjaar en vorderingen waarvan er een ontvangst heeft plaatsgevonden in het lopende boekjaar. Voor posten > € 50.000 gelden de uitzonderingen niet, deze worden meegenomen in de beoordeling. Naast de individuele bepaling geldt dat de vorderingen WWB voor 75% als oninbaar worden beschouwd.

Voorziening bestaande risico's (art 44 1c)

Hieronder vallen de onderhoudsvoorzieningen. De hoogte van de voorzieningen worden bepaald aan de hand van de aanwezige (meerjarige) onderhoudsplannen.

Voorziening m.b.t. van derden verkregen middelen (art 44.2)

Hieronder valt de voorziening riolering. De hoogte wordt bepaald aan de hand van het (vastgestelde) gemeentelijke rioleringsplan.

Voorziening arbeidskosten gerelateerde verplichtingen
Hieronder vallen de voorzieningen van de lopende pensioenverplichtingen (oftewel de voorziening van de (oud)bestuurders die een pensioenuitkering krijgen) en die van de verwachte pensioenverplichtingen voor voormalige en huidige wethouders (oftewel de voorziening van de (oud) bestuurders die de pensioengerechtigde leeftijd nog niet hebben bereikt). Deze voorzieningen worden bepaald aan de hand van actuariële berekeningen van RAET.

Uitvoering
In samenwerking tussen de PVM-ers (= productverantwoordelijke medewerkers) en financieel consulenten van het cluster planning en control zijn de reserves en de voorzieningen voor 2021 en voor 2022-2025 beoordeeld. Bij de beoordeling is rekening gehouden met de door het college vastgestelde uitgangspunten.

Bij de jaarlijkse beoordeling van de reserves en voorzieningen is het noodzakelijk om te inventariseren of de hoogte van de reserve in overeenstemming is met de door de raad bepaalde bestemming. Op deze manier wordt inzichtelijk of de gewenste omvang van de reserves in relatie is tot het gewenste bestaande beleid. De uitkomsten van de beoordeling 2021 en 2022-2025 worden meegenomen bij de kaderbrief 2023-2026. Bij de behandeling van de kaderbrief kunnen wensen en prioriteiten afgezet worden tegen eventuele overschotten binnen het eigen vermogen (reserves).

Gevolgen beoordeling reserves en voorzieningen jaarrekening 2022
Als uitgangspunt voor de beoordeling reserves en voorzieningen jaarrekening 2022 is de eindstand van de reserves en voorzieningen in de jaarrekening 2021 genomen. De beoordeling 2022 heeft de volgende instellingen/opheffingen voor de reserves, voorzieningen en schulden tot gevolg:

- Het instellen van een voorziening verlofsparen
- Het instellen van een voorziening onderhoud Bosbergtoren
- Het instellen van een voorziening onderhoud sporthal de Bongerd
- Het opheffen van de voorziening leges
- Het opheffen van de reserve sociaal domein

De raad heeft de bevoegdheid om onttrekkingen en toevoegingen tot en met 31 december van het betreffende boekjaar met tijdige begrotingswijzigingen te autoriseren.

Beslispunten reserves

Bij de programmabegroting 2022-2025 zijn door de raad de toevoegingen en onttrekkingen 2022 vastgesteld. Deze hoeven in feite niet nogmaals te worden vastgesteld, maar om duidelijkheid te verstrekken over de mutaties van de komende jaren worden ze wel bij de beslispunten genoemd. Afwijkingen tussen begroting en realisatie moeten wel middels deze nota worden vastgesteld.

9211600 Algemene Reserve

1. Reserve handhaven per 31-12-2022
2. Toevoeging in 2022 van € 5.271.830, bestaande uit rekeningsresultaat 2021 € 4.038.719, klimaatmiddelen € 336.702, omgevingswet € 449.000, wet kwaliteitsborging bouw € 74.000, overheveling saldo reserve Sociaal Domein € 238.961 en MOP wegen € 134.448.
3. Onttrekking 2022 van € 1.218.461 (zie specificatie)
4. Onttrekkingen 2023 € 4.880.593, 2024 € 53.600, 2025 € 20.000 en 2026 € 20.000 (zie specificatie)

9211601 Algemene reserve grondexploitatie

1. Reserve handhaven per 31-12-2022
2. Toevoeging in 2022 € 1.051.734
3. Onttrekking in 2022 € 0
4. Toevoeging 2023 € 1.207.628, 2024 € 222.262, 2025 € 132.212 en 2026 € 0

9231602 Reserve Lastenverlichting

1. Reserve handhaven per 31-12-2022
2. Toevoeging 2022 € 17.480
3. Onttrekking 2023 € 69.000

9231707 Reserve strategische projecten

1. Reserve handhaven per 31-12-2022
2. Onttrekkingen 2022 € 25.000
3. Onttrekkingen 2023 € 2.025.000, 2024 € 13.380

9231708 Reserve organisatieontwikkeling

1. Reserve handhaven per 31-12-2022
2. Toevoeging in 2023 van € 30.000 uit het resultaat 2022
3. Onttrekking in 2022 € 60.654
4. Onttrekking in 2023 € 105.000

9231709 Reserve Sociaal Domein

1. Instemmen met de onttrekking in 2022 van € 38.000
2. Het resterende saldo van de reserve sociaaldomein € 238.691 per 31 december 2022 over te brengen naar de algemene reserve.
3. Reserve opheffen per 31-12-2022

9231710 Reserve riolering

1. Reserve handhaven per 31-12-2022

9231711 Reserve overheveling budgetten

1. Reserve handhaven per 31-12-2022
2. Toevoeging 2022 van € 386.000 conform raadsbesluit 20 december 2022
3. Onttrekking 2022 van € 273.000 conform raadsbesluit 21 december 2021
4. Onttrekking 2023 van € 386.000 conform raadsbesluit 20 december 2022

9231712 Reserve Monumenten

1. Reserve handhaven per 31-12-2022
2. Toevoeging 2022 € 15.653

3. Onttrekking 2023 t/m 2026 € 2.500 (Stichting Fryske Mole) min/plus eventuele onder- of overschrijding subsidie gemeentelijke monumenten.

9231718 Kapitaalreserve

1. Handhaven reserve per 31-12-2022
2. Onttrekking 2022 € 182.810 ter dekking van de afschrijving
3. Onttrekkingen 2023 en verder € 319.000 per jaar

Beslispunten voorzieningen

Bij de programmabegroting 2022-2025 zijn door de raad de dotaties en aanwendingen 2022 vastgesteld. Deze hoeven in feite niet nogmaals te worden vastgesteld, maar om duidelijkheid te verstrekken over de mutaties van de komende jaren worden ze wel bij de beslispunten genoemd. Afwijkingen tussen begroting en realisatie moeten wel middels deze nota worden vastgesteld.

9121800 Voorziening oninbare debiteuren

1. Handhaven voorziening per 31-12-2022
2. Dotatie aan de voorziening in 2022 € 9.643
3. Aanwending van de voorziening in 2022 € 32.540

9131801 Voorziening oninbare debiteuren SoZaWe

1. De voorziening handhaven per 31-12-2022
2. Dotatie in 2022 € 20.059
3. Aanwending 2022 € 146.084

9151900 Voorziening gymlokalen

1. Voorziening handhaven per 31-12-2022
2. Dotatie in 2022 € 15.000
3. Aanwending in 2022 € 17.939
4. Dotatie 2023-2027 jaarlijks € 15.000
5. Aanwending in 2023 € 65.029, 2024 € 12.823, 2025 € 39.218, 2026 € 11.986, 2027 € 16.154

9151901 Voorziening onderhoudsgelden De Kompaan

1. Voorziening handhaven per 31-12-2022
2. Dotatie in 2022 € 20.000
3. Aanwending in 2022 € 5.197
4. Dotatie 2023-2027 jaarlijks € 20.000
5. Aanwending 2023 € 29.193, 2024 € 42.787, 2025 € 49.764, 2026 € 30.603, 2027 € 33.333

9151902 Voorziening onderhoudsgelden Steegdenhal

1. Voorziening handhaven per 31-12-2022
2. Dotatie in 2022 € 15.500
3. Aanwending in 2022 € 16.856
4. Dotatie 2023-2027: jaarlijks € 15.500
5. Aanwending 2023 € 31.824, 2024 € 4.551, 2025 € 31.801, 2026 € 8.499 en 2027 € 55.616

9151903 Voorziening onderhoud Bosbad – Boekhorst

1. Voorziening handhaven per 31-12-2022
2. Dotatie in 2022 € 25.000
3. Aanwending in 2022 € 82.683 (Bosbad € 70.326 en Boekhorst € 12.357)
4. Vrijval in 2022 € 130.000
5. Dotatie 2023-20276: jaarlijks € 25.000
6. Aanwending 2023 € 93.929, 2024 € 112.459, 2025 € 113.905, 2026 € 90.465, 2027 € 62.683

9151904 Voorziening onderhoud gebouwen

1. Voorziening handhaven per 31-12-2022
2. Dotatie aan de voorziening 2022 € 75.000
3. Jaarlijkse dotatie aan de voorziening 2023 en verder: € 75.000 (conform begroting)
4. Aanwending 2022 € 45.897
5. Aanwending 2023 € 159.238, 2024 € 371.800, 2025 € 65.370 en 2026 € 5.000.

9151905 Voorziening Bodemsanering

1. De voorziening handhaven per 31-12-2022

9151906 Voorziening Onderhoud MFS de Boekebeam

1. Voorziening handhaven per 31-12-2022
2. Dotatie in 2022 € 16.000
3. Aanwending in 2022 € 0
2. Dotatie 2023-2027 jaarlijks € 16.000
5. Aanwending 2023 € 31.417, 2024 € 0, 2025 € 121.524, 2026 € 37.784, 2027 € 47.548

9151907 Voorziening onderhoud Bosbergtoren

1. Voorziening handhaven per 31-12-2022
2. Dotatie in 2022 € 26.000
3. Aanwending in 2022 € 0
4. Dotatie 2023-2027: jaarlijks € 13.500
5. Aanwending 2023 € 0, 2024 € 0, 2025 € 0, 2026 € 12.500 en 2027 € 0

9151908 Voorziening onderhoud de Bongerd

1. Voorziening handhaven per 31-12-2022
2. Dotatie in 2022 € 140.000
3. Aanwending in 2022 € 24.015
4. Dotatie 2023-2027: jaarlijks € 10.000
5. Aanwending 2023 € 0, 2024 € 38.950, 2025 € 58.800, 2026 € 16.963, 2027 € 36.750

9161940 Voorziening riolering

1. Voorziening handhaven per 31-12-2022
2. Aanwending voorziening 2022 € 441.251
3. Dotatie aan de voorziening 2022 € 485.087
4. Dotatie voorziening 2023 € 323.749, 2024 € 336.128, 2025 € 305.506, 2026 € 307.887

5. Aanwending in 2023 € 354.129 vanuit 2022 en daarnaast voor de periode 2023-2027: jaarlijkse investeringen vrijverval riolering op basis van het huidige GRP 2020-2024: 2024 € 650.000, en in 2025, 2026 en 2027 is dit € 818.000.

9161641 Voorziening kostendekking leges omgevingsvergunning

1. Voorziening opheffen per 31-12-2022
2. Dotatie in 2022: geen
3. Aanwending in 2022: geen

9151950 Voorziening lopende pensioenverplichtingen bestuurders

1. Voorziening handhaven per 31-12-2022
2. Dotatie 2022 aan de voorziening € 0
3. Vrijval 2022 voorziening € 92.598
4. Aanwending 2022 van de voorziening € 107.568
5. Jaarlijkse dotatie aan de voorziening 2023 en verder € 25.000
6. Jaarlijkse aanwending van de voorziening 2023 en verder € 100.000

9151951 Voorziening pensioenverplichtingen voormalige en huidige wethouders

1. Voorziening handhaven per 31-12-2022
2. Vrijval voorziening 2022 € 158.157
3. Jaarlijkse dotatie 2023 en verder aan voorziening € 50.000

9151953 Voorziening verlof sparen

1. Voorziening vormen per 31-12-2022
2. Dotatie 2022 aan de voorziening € 56.715

Verloopoverzichten

Verloopoverzichten reserves

x € 1.000

Reserves	Nummer	Saldo per 31-dec-21	Toevoeging	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-22
1.2 Algemene reserves						
Algemene reserve	9211600	22.738	5.272	-1.218	-	26.791
Totaal algemene reserves		**22.738**	**5.272**	**-1.218**	**-**	**26.791**
1.3 Bestemmingsreserves opvangen schommelingen tarieven						
Reserve lastenverlichting	9231602	573	17	-	-	591
Totaal bestemmingsreserves opvangen schommelingen tarieven		**573**	**17**	**-**	**-**	**591**
1.4 Bestemmingsreserves						
1.4.1 Bestemmingsreserves grondexploitatie						
Algemene reserve grondexploitatie	9211601	1.007	1.053	-	-	2.060
Totaal bestemmingsreserves grondexploitatie		**1.007**	**1.053**	**-**	**-**	**2.060**
1.4.2 Overige bestemmingsreserves						
Reserve strategische projecten	9231707	2.063	-	-25	-	2.038
Reserve organisatieontwikkelingen	9231708	136	-	-61	-	75
Reserve Sociaal Domein	9231709	277	-	-277	-	-
Reserve riolering	9231710	-	-	-	-	-
Reserve overheveling budgetten	9231711	273	386	-273	-	386
Reserve kapitaallasten	9231718	2.751	-	-183	-	2.568
Reserve monumenten	9231712	84	16	-	-	100
Totaal overige bestemmingsreserves		**5.584**	**402**	**-818**	**-**	**5.168**
Totaal bestemmingsreserves		**7.165**	**1.472**	**-818**	**-**	**7.819**
Totaal reserves		**29.903**	**6.744**	**-2.037**	**-**	**34.610**

gemeente ooststellingwerf

Verloopoverzichten voorzieningen

x € 1.000

Voorzieningen	Nummer	Saldo per 31-dec-21	Dotatie	Vrijval	Aanwending	Saldo per 31-dec-22
1. Voorzieningen Verplichtingen, verliezen en risico's(art. 44 1a)						
Voorziening bodemsanering	9111905	475	-	-	-	475
Totaal voorzieningen Verplichtingen, verliezen en risico's(art. 44 1a)		**475**	**-**	**-**	**-**	**475**
2. Voorzieningen bestaande risico's (art. 44 1b)						
Voorziening oninbare debiteuren	9121800	82	10	-	-33	59
Voorziening oninbare debiteuren SoZaWe	9131801	524	20	-	-146	398
Totaal voorzieningen bestaande risico's (art. 44 1b)		**605**	**30**	**-**	**-179**	**456**
3. Voorzieningen bestaande risico's (art. 44 1c)						
Voorziening onderhoud onderwijsgeb. en gymlok.	9151900	117	15	-	-18	114
Voorziening onderhoudsgelden De Kompaan	9151901	114	20	-	-5	129
Voorziening onderhoudsgelden Steegdenhal	9151902	74	16	-	-17	73
Voorziening onderhoud sportaccommodaties 3 B's	9151903	625	25	-130	-83	437
Voorziening onderhoud gebouwen	9151904	592	75	-	-46	622
Voorziening onderhoud MFS de Boekebeam	9151906	180	16	-	-	196
Voorziening onderhoud Bosbergtoren	9151907	-	26	-	-	26
Voorziening onderhoud sporthal de Bongerd	9151908	-	140	-	-24	116
Totaal voorzieningen bestaande risico's (art. 44 1c)		**1.703**	**333**	**-130**	**-193**	**1.713**
4. Voorzieningen mbt van derden verkregen middelen (art 44.2)						
Voorziening riolering	9161940	5.628	485	-	-441	5.672
Voorziening kostendekking leges	9161941	-	-	-	-	-
Totaal voorzieningen mbt van derden verkregen middelen (art 44.2)		**5.628**	**485**	**-**	**-441**	**5.672**
5. Voorzieningen arbeidskosten gerelateerde verplichtingen						
Voorziening lopende pensioenverplichtingen bestuurders	9151950	1.821	-	-93	-108	1.621
Voorziening pens.verplichtingen vm. + huidige wethouders	9151951	1.382	-	-158	-	1.224
Voorziening verlofsparen	9151953	-	57	-	-	57
Totaal voorzieningen arbeidskosten gerelateerde verplichtingen		**3.204**	**57**	**-251**	**-108**	**2.902**
Totaal voorzieningen		**11.615**	**904**	**-381**	**-920**	**11.218**

Toelichting per reserve

Algemene reserve

1.	Algemene reserve	9211600
2.	Naam (deel-) PVM-er	Peter Roos
3.	Afdeling	Klant en Organisatie
4.	Naam portefeuillehouder	Jan van Weperen
5.	Relatie met (deel-) productnummer	Programma: Bestuur en dienstverlening
		Product: Algemene inkomsten en uitgaven
		Deelproduct: Algemene uitkering, deelnemingen en overig
6.	Ingesteld bij Raadsbesluit d.d.	n.v.t. Artikel 43 van het BBV schrijft de algemene reserve voor.
7.	Reden/bestemmingsdoel reserve	De algemene reserve heeft een algemeen karakter en is vrij aanwendbaar. Voor het gebruik van de algemene reserve is, zoals voor alle reserves, altijd een expliciet raadsbesluit vereist. De algemene reserve is het vrij besteedbare eigen vermogen van de gemeente. Deze reserve heeft als belangrijkste functie het vormen van een buffer voor financiële tegenvallers (het opvangen van onvoorzienbare risico's en calamiteiten). Tekorten en overschotten op de jaarrekening komen ten laste respectievelijk ten gunste van de algemene reserve. De noodzakelijke hoogte van de algemene reserve wordt mede bepaald aan de hand van het weerstandsvermogen van de gemeente. De provincie toetst of de algemene reserve het gewenste niveau heeft.
8.	Soort reserve	Algemene reserve
9.	Motief vorming reserve	Risicomotief
10.	Wijze van voeding van reserve/ wijze van beschikking van de reserve	De voeding van de reserve vindt plaats door toevoeging van een positief rekeningresultaat. Een eventueel negatief rekeningresultaat komt ten laste van de algemene reserve.
11.	Looptijd	Startdatum: onbekend
		Einddatum: onbepaald
12.	Gewenste/ noodzakelijke omvang	Bij de algemene reserve wordt uitgegaan van een ondergrens van € 3.000.000. Daarnaast wordt elk jaar de benodigde weerstandscapaciteit berekend.
13.	Bijzonderheden	Jaarrekening 2022
		Het voordelige rekeningsaldo 2021 van € 4.038.719 is toegevoegd aan de algemene reserve. Er wordt voorgesteld de reserve Sociaal Domein op te heffen per 31-12-2022 en het saldo van de reserve toe te voegen aan de algemene reserve.
14.	Bijlagen welke ten grondslag liggen:	N.v.t.
15.	Verklaren mutaties in reserve in 2022	**Toevoeging:**
		1. Rekeningsresultaat 2021 € 4.038.719
		2. Klimaatmiddelen € 336.702
		3. Omgevingswet € 449.000
		4. Wet kwaliteitsborging bouw € 74.000
		5. Saldo reserve Sociaal Domein € 238.691
		6. MOP wegen € 134.448

		Onttrekking:
		1. Inzet op zorgeconomie € 55.000
		2. Het Fonds (rekeningresultaat 2021) € 145.000
		3. Kleding-/schoenenbonnen (rekeningresultaat 2021) € 15.000
		4. Project Mader € 11.600
		5. Omgevingswet € 77.325
		6. Biodiversiteitsplan € 3.347
		7. Biobased Economy € 52.000
		8. Resterend budget BBE naar duurzaamheid € 6.296
		9. Vervolge coöperatie Appelscha 3.0 € 50.000
		10. Projectleider taskforce (bestemming resultaat 2020) € 81.202
		11. Taskforce Woningbouw € 151.749
		12. Verkeersveiligheid € 106.500
		13. Onderzoek (subsidioloog/accommodatiebeleid) € 0
		14. Friese projectenmachine € 10.529
		15. Tijdelijke formatie ruimtelijke ordening € 75.000
		16. Concerncontrol € 16.150
		17. Corona (bestemming resultaat 2021) € 361.763
16.	Verklaren afwijkingen begroting 2022 met realisatie 2022	**Toevoegingen:**
		2. Bij de najaarsrapportage 2022 is aangegeven dat de niet bestede klimaatmiddelen worden toegevoegd aan de algemene reserve. De toevoeging is inclusief de middelen € 206.000, ontvangen bij de meicirculaire 2022, voor uitvoeringskosten.
		3. Bij de septembercirculaire 2022 zijn middelen (€ 449.000) ontvangen voor de invoering van de omgevingswet. In de mededeling aan de raad hierover is aangegeven dat deze middelen worden toegevoegd aan de reeds beschikbare middelen omgevingswet en dat dit loopt via de algemene reserve.
		4. Wet kwaliteitsborging bouw: ook hiervoor zijn middelen (€ 74.000) bij de septembercirculaire 2022 ontvangen. Hetzelfde geldt hier als bij het punt omgevingswet hiervoor.
		5. Er is voorgesteld om de reserve Sociaal Domein op te heffen. Het restantsaldo ad € 238.691 wordt dan overgeheveld naar de algemene reserve.
		6. MOP wegen: Om de werkzaamheden zo efficiënt mogelijk uit te voeren zijn de werkzaamheden voor 2022 en 2023 gezamenlijk uitgezet. Dit kan betekenen dat in het eerste jaar het budget wordt onder- dan wel wordt overschreden. Deze onder- of overschrijding loopt dan via de algemene reserve en wordt dan weer in het opvolgende jaar recht getrokken. Deze werkwijze is ingezet in 2018. Hiermee wordt het beschikbare budget beter ingezet (zie ook raadsmededeling 472). Dit betekent dat nu de onderschrijding over 2022 ad € 134.448 wordt toegevoegd aan de algemene reserve en in 2023 wordt ditzelfde bedrag weer onttrokken en aan het budget mop wegen 2023 toegevoegd.
		Onttrekkingen:
		3. Onttrekking voor kleding en schoenenbonnen is lager omdat de bonnen ook in 2023 nog ingeleverd mogen worden.
		5. Omgevingswet: de werkelijke lasten zijn lager. Het resterende budget, aangevuld met de middelen uit de septembercirculaire 2022 voor de invoering omgevingswet en wet kwaliteitsborging bouw, blijft beschikbaar voor 2023 en verder.
		6. Biodiversiteitsplan: de werkelijke lasten zijn lager. Het resterende budget wordt in 2023 benut.
		7. Biobased economy: Dit betreft het budget voor de nog lopende projecten vanuit BBE, zoals benoemd in het raadsvoorstel van 2 maart 2021. De afronding, verantwoording en afrekening van een tweetal projecten vindt plaats in 2023. Het budget blijft daarom beschikbaar voor 2023.

		8. Resterend budget BBE naar duurzaamheid: Dit betreft het budget voor nieuwe projecten BBE. Dit budget kan tot en met 2024 worden ingezet en blijft daarom beschikbaar.
		10. Projectleider taskforce (bestemming resultaat 2020): Het resterende budget blijft beschikbaar voor 2023.
		11. Taskforce woningbouw: in 2022 is het project gestart en het wordt voortgezet in 2023.
		12. Verkeersveiligheid: in de raadsvergadering van 15 februari 2022 is € 500.000 beschikbaar gesteld voor het verbeteren van de verkeersveiligheid. Op grond van een plan van aanpak zijn in 2022 de eerste maatregelen uitgevoerd. In 2023 wordt het project voortgezet.
		13. Onderzoek subsidioloog/accommodatiebeleid: Het budget is in 2022 niet aangesproken, maar wordt benut in 2023 voor het opstellen van het rapport accommodatiebeleid en ihp.
		16. Concerncontrol: in 2022 is dit budget ingezet voor begeleiden/opleiden van de concerncontroller en dit wordt voortgezet in 2023.
		17. Bij de bestemming van het resultaat 2021 is € 596.000 beschikbaar gesteld voor diverse maatregelen. De werkelijke lasten waren lager. Zie ook het aparte onderdeel Corona in de jaarstukken.
17.	Verklaren mutaties in reserve komende jaren (2023-2027)	Onttrekking (zie specificatie hierna)
		2023 € 4.902.593
		2024 € 53.600
		2025 € 20.000
		2026 € 20.000
18.	Beslispunten	1. Reserve handhaven per 31-12-2022
		2. Toevoeging in 2022 van € 5.271.830, bestaande uit rekeningsresultaat 2021 € 4.038.719, klimaatmiddelen € 336.702, omgevingswet € 449.000, wet kwaliteitsborging bouw € 74.000, overheveling saldo reserve Sociaal Domein € 238.961 en MOP wegen € 134.448.
		3. Onttrekking 2022 van € 1.218.461 (zie specificatie)
		4. Onttrekkingen 2023 € 4.880.593, 2024 € 53.600, 2025 € 20.000 en 2026 € 20.000 (zie specificatie)

Toelichting algemene reserve

Specificatie algemene reserve	Begroting	Werkelijk	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Onttrekkingen/verminderingen dekking afschrijving	2022	2022	2023 oud	2023 nieuw	2024	2025	2026
Onttrekkingen							
Programma 1							
Het Fonds (rekeningsresultaat 2020)	145.000	145.000					
Inzet op zorgeconomie	55.000	55.000	55.000	55.000			
Kleding-/schoenenbonnen (rekresultaat 2021)	45.000	15.000		30.000			
Project Mader	11.600	11.600	11.600	11.600	11.600		
Subsidie Vrijstaat en stg Kortsluiting (A012)			20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
Pilot menstruatieproducten (A020a)			20.000	20.000			
Energietoeslag 140% norm			700.000	700.000			
Programma 3							
Omgevingswet	314.208	77.325		759.883			
Biodiversiteitsplan (resultaat 2017)	6.341	3.347		2.967			
Biobased Economy	253.150	52.000		201.150			
Resterend budget BBE naar duurzaamheid	20.198	6.296		13.902			
Vervolg coöperatie Appelscha 3.0	50.000	50.000	50.000	50.000			
Taskforce woningbouw	1.500.000	151.749		1.348.251			
Verkeersveiligheid	500.000	106.500		393.500			
Klimaatmiddelen				336.702			
Lastenverlichting bedrijven, rioolheffing gebruiker niet-woningen			135.000	135.000			
MOP Wegen				134.448			
Programma 6							
Onderzoek (subsidioloog/accommbeleid)	14.542	-		14.542			
Friese projectenmachine	11.000	10.529	17.000	17.000	22.000		
Tijdelijke formatie Ruimtelijke Ordening	75.000	75.000	75.000	75.000			
Concerncontrol	75.000	16.150	75.000	133.850			
Projectleid taskforce woningbouw (resultaat 2020)	159.000	81.202		77.798			
Corona (resultaat 2021)	596.000	361.763					
Lastenverlichting bedrijven, OZB gebruiker niet-woningen			265.000	265.000			
Herinrichting GBT (res SD)				60.000			
Pilot Leerwerkcentrum (res SD)				25.000			
Totaal onttrekkingen	3.831.039	1.218.461	1.423.600	4.880.593	53.600	20.000	20.000

Algemene reserve grondexploitatie

1.	Nummer reserve	9211601
2.	Naam (deel-) PVM-er	Henri Jonker
3.	Afdeling	Mens en Omgeving
4.	Naam portefeuillehouder	Jelke Nijboer
5.	Relatie met (deel-) productnummer	Programma: Ruimtelijke en economische ontwikkeling
		Product: Planontwikkeling
		Deelproduct: Ontwikkelplannen incl. Grondexploitatie (P54.100.1)
6.	Ingesteld bij Raadsbesluit d.d.	Onbekend
7.	Reden/bestemmingsdoel reserve	Het opvangen van verliezen, bijvoorbeeld van niet kostendekkende complexen, rente van nog niet in exploitatie genomen complexen, en verlaging van verkoopprijzen.
8.	Soort reserve	Bestemmingsreserve
9.	Motief vorming reserve	Opvangen van risico's en tegenvallers. Deze reserve dient alleen ter dekking van de risico's in de grondexploitatie
10.	Wijze van voeding van reserve/ wijze van beschikking van de reserve	De reserve wordt gevoed door winsten van complexen.
11.	Looptijd	Startdatum: Onbekend
		Einddatum: Permanent
12.	Gewenste/ noodzakelijke omvang	Voorstel is de hoogte van de reserve grondexploitatie te baseren op een bedrag voor mogelijke risico's en een bedrag voor grondaankopen. De hoogte van het risicobedrag is gebaseerd op de notitie Gemeente Governance Grond(ig) beleid van Deloitte uit september 2007. Vanaf 2007 wordt 10% buffer aangehouden voor risico's m.b.t. toekomstige verkopen voor de komende 5 jaar.
13.	Bijzonderheden	Met ingang van 1 januari 2016 is de regelgeving in het BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten) ten aanzien van gronden, waarvoor nog geen reëel en stellig voornemen is om deze in de nabije toekomst te bebouwen, gewijzigd. Deze 'NIEGG' gronden zijn in 2016 voor marktwaarde overgebracht naar materiële vaste activa. Dit houdt in dat er geen aanwendingen meer zullen plaatsvinden ten behoeve van de NIEGG.
		Jaarrekening 2022
		Met ingang van 2016 moet de gemeente vennootschapsbelasting gaan afdragen over winsten die in de complexen worden behaald. Dit wordt niet ten laste van de complexen gebracht, maar ten laste van de reserve grondexploitatie.
		Voor het bepalen van tussentijdse winst bij de complexen moet de POC-methode (percentage of completion) worden toegepast. De POC methode houdt rekening met de fase waarin de grondexploitatie, zowel wat betreft de opbrengsten, als de kosten verkeert. De totale winst over de individuele grondexploitatie wordt opgedeeld/toegerekend aan de reeds verkochte kavels. Dit heeft er in 2022 toe geleid dat we een winst moesten nemen van € 1.051.734. De hoogte van de reserve wordt jaarlijks geactualiseerd op basis van verwachtingen van de huidige complexen. We stellen voor deze actualisatie voor 2022 achterwege te laten. De komende tijd zullen er een aantal nieuwe exploitaties worden geopend. Het lijkt goed om de reserve grondexploitatie op een bepaald niveau te brengen.

		Het bedrag ontvangen van het Rijk voor het Masterplan Venekoten centrum-Venekoten noord is in deze reserve geparkeerd. Door de gewijzigde BBV-regels kunnen investeringen maatschappelijk nut niet meer in een keer ten laste worden gebracht van de reserve.
		Als de diverse projecten gereed zijn wordt er op afgeschreven, dekking van de afschrijvingslast zal dan plaatsvinden van de rijksmiddelen gedurende de looptijd. Hiervoor worden dan deze middelen overgeheveld naar de kapitaalreserve.
		De stand van de reserve per 31 december voor het Masterplan is € 581.415 (€ 5 miljoen minus € 4.418.585). De stand van de reserve, onderdeel grondexploitatie, per 31 december 2022 is € 1.478.971.
14.	Bijlagen welke ten grondslag liggen	Woonvisie 2017-2022
		Nota grondprijzen 2022
15.	Mutaties in reserve in 2022	**Toevoeging:**
		Toevoeging van € 1.051.734 als winstneming i.v.m. POC-methode
		Toevoeging aan de reserve van € 1.503 vennootschapsbelasting (terugontvangen 2020 € 16.087. Betaald voorlopige aanslag 2022 € 14.584)
16.	Verklaren afwijkingen begroting 2022 met realisatie 2022	Zie bij 13. Bijzonderheden
17.	Verklaren mutaties in reserve komende jaren (2023-2027)	Toevoegingen
		2023: € 1.207.628
		2024: € 222.262
		2025: € 132.212
		2026: € 0
18.	Beslispunten	1. Reserve handhaven per 31-12-2022
		2. Toevoeging in 2022 € 1.051.734
		3. Onttrekking in 2022 € 0
		4. Toevoeging 2023 € 1.207.628, 2024 € 222.262, 2025 € 132.212 en 2026 € 0

Reserve lastenverlichting

1.	Reserve lastenverlichting	9231602
2.	Naam (deel-) PVM-er	Aly Pol
3.	Afdeling	Openbare Ruimte
4.	Naam portefeuillehouder	Gerben But
5.	Relatie met (deel-) productnummer	Programma: Ruimtelijke en economische ontwikkeling
		Product: Afvalinzameling
		Deelproduct: Huishoudelijk afval (P56.140.1/6730010 - 6730070)
6.	Ingesteld bij Raadsbesluit d.d.	Onbekend
7.	Reden/bestemmingsdoel reserve	Een eventueel voordelig saldo van de afvalverzameling te reserveren voor teruggave aan de inwoners en investeringen milieustraat (raadsbesluit november 2006).
8.	Soort reserve	Bestemmingsreserve voor egalisatie van tarieven (niet specifiek te besteden)
9.	Motief vorming reserve	Egalisatiemotief
10.	Wijze van voeding van reserve/ wijze van beschikking van de reserve	Exploitatievoordeel reiniging
11.	Looptijd	Startdatum: onbekend
		Einddatum: doorlopend
12.	Gewenste/ noodzakelijke omvang	De omvang van de reserve is voldoende om de doelstelling te kunnen verwezenlijken. Voor een minimumniveau van de reserve is besloten 10% van de lasten te hanteren = € 250.000 (afgerond). Het meerdere in de reserve kan verder ingezet worden voor tarief egalisatie dan wel voor teruggave aan de inwoner.
13.	Bijzonderheden	Jaarrekening 2022: Eind 2020 heeft de raad besloten een toevoeging aan de reserve te doen (€ 446.000) om toe te kunnen groeien naar een kostendekkend tarief voor afval vanaf 2024.
14.	Bijlagen welke ten grondslag liggen:	Excelsheet berekening reserve
15.	Verklaren mutaties in reserve in 2022	Begrote onttrekking 2022 € 130.000 realisatie toevoeging van € 17.480
16.	Verklaren afwijkingen begroting 2022 met realisatie 2022	De verklaring van de toevoeging aan de reserve in plaats van een onttrekking van € 130.000 zit in een aantal factoren. Ten eerste zijn de baten € 92.000 hoger dan begroot, reden is dat het aantal ledigingen en ingezamelde tonnages hoger ligt dan begroot. Verder liggen de papieropbrengsten door een ver bovengemiddelde papierprijs € 112.000 hoger dan begroot. Er was een voordeel van € 61.000 op de inzameling van grof huishoudelijke afval, tuin en hout door met name lagere hoeveelheden en lagere verwerkingsprijzen. Hogere lasten waren er bij het huishoudelijk afval, met name doordat de vergoedingen van 2020 en 2021 vanuit de Wastetool in die jaren niet waren benut, en dit alsnog is ingehaald in 2022, met een overschrijding van € 41.000. Op de afvoer van huishoudelijke afval zit een nadeel van € 76.000, waarvan € 44.000 door de financiele afwikkeling van de nascheiding 2020 en meer ingezamelde tonnages restafval (376 ton).
17.	Verklaren mutaties in reserve komende jaren (2023-2027)	De onttrekking in 2023 is geraamd op € 69.000
18.	Beslispunten	1. Reserve handhaven per 31-12-2022
		2. Toevoeging 2022 € 17.480
		3. Onttrekking 2023 € 69.000

Reserve strategische projecten

1.	Reserve strategische projecten	9231707
2.	Naam (deel-) PVM-er	Gerda Hensen
3.	Afdeling	Klant & Organisatie
4.	Naam portefeuillehouder	Jan van Weperen
5.	Relatie met (deel-) productnummer	Programma: 4. Strategische projecten
6.	Ingesteld bij Raadsbesluit d.d.	Raad 17 juni 2008 (Herijking R+V 2007-2008)
7.	Reden/bestemmingsdoel reserve	Deze reserve is in 2008 in eerste instantie gekoppeld aan de Structuurvisie 2009. In de structuurvisie komen thema's voor. Op 9 november 2010 heeft de raad zich uitgesproken over de prioritering van de grote strategische projecten. Deze zijn enerzijds algemeen beschrijvend. Anderzijds wordt ook de meerjarige ambitie verwoord; hiervan maken planning en middelen onderdeel uit. Het is wenselijk dat de planning en middelen vertaald kunnen worden naar de toekomstige beleidsdocumenten.
8.	Soort reserve	Bestemmingsreserve
9.	Motief vorming reserve	Spaar- en bestedingsfunctie
10.	Wijze van voeding van reserve/ wijze van beschikking van de reserve	Voeding vindt plaats als er nieuwe strategische projecten worden benoemd. Beschikking op basis van de werkelijke kosten van de als strategisch project benoemde projecten.
11.	Looptijd	Startdatum: 17 juni 2008
		Einddatum: onbepaald
12.	Gewenste/ noodzakelijke omvang	Voor de benoemde strategische projecten wordt jaarlijks beoordeeld of de reserve toereikend is voor de verwachte kosten.
13.	Bijzonderheden	n.v.t.
14.	Bijlagen welke ten grondslag liggen:	Actualisatie R+V 2010-2011 (RB 24-4-2012)
15.	Verklaren mutaties in reserve in 2022	Begrote toevoeging nihil, realisatie nihil.
		Begrote onttrekking € 2.025.000, realisatie € 25.000
16.	Verklaren afwijkingen begroting 2022 met realisatie 2022	Wijkvernieuwing Haerenkwartier. Bouw woningen is afgerond. O.a. vanwege lange levertijd materialen is later met de realisatie van de openbare ruimte gestart dan verwacht. Verwachting is nu dat dit eind 2023 wordt afgerond. De investeringslasten 2022 bedragen € 203.747. Deze worden in 2023 betrokken bij de verantwoording van de investering.
17.	Verklaren mutaties in reserve komende jaren (2023-2027)	Onttrekkingen 2023 totaal € 2.025.000:
		Wijkvernieuwing Haerenkwartier € 2.000.000
		Centrale proceskosten Regio Deal € 25.000
		Onttrekking 2024 € 13.380 voor centrale proceskosten Regio Deal.
18.	Beslispunten	1. Reserve handhaven per 31-12-2022
		2. Onttrekkingen 2022 € 25.000
		3. Onttrekkingen 2023 € 2.025.000, 2024 € 13.380

Reserve organisatieontwikkeling

1.	Reserve organisatieontwikkelingen	9231708
2.	Naam (deel-) PVM-er	Marion Verbeek
3.	Afdeling	Klant en Organisatie
4.	Naam portefeuillehouder	Jack Werkman
5.	Relatie met (deel-) productnummer	Kostenplaats personeelsbudgetten (KPLS101)
		Personeelsbudgetten Directie (6004110/4110000)
6.	Ingesteld bij Raadsbesluit d.d.	2004
7.	Reden/bestemmingsdoel reserve	Het opvangen van verplichtingen in de personele sfeer als gevolg van organisatieontwikkelingen.
8.	.Soort reserve	Bestemmingsreserve
9.	Motief vorming reserve	Bestedingsfunctie
10.	Wijze van voeding van reserve/ wijze van beschikking van de reserve	Elk jaar bij de actualisatie wordt de reserve opnieuw berekend.
11.	Looptijd	Startdatum: 2004
		Einddatum: onbepaald
12.	Gewenste/ noodzakelijke omvang	In 2004 is een voorziening ingesteld voor het opvangen van de personele kosten organisatieontwikkelingen (notitie 'Risico in beeld'). Volgens het BBV is het niet mogelijk voor boventallig personeel - die nog niet non-actief zijn en waarvoor geen afvloeiingsregeling is getroffen - een voorziening in te stellen. Daarom is besloten voor het opvangen van de kosten - 'oude gevallen' tot 2011 - een reserve in te stellen (besluit vaststelling jaarrekening 2005).
		Bij de behandeling van de jaarstukken 2012 is besloten het doel van de reserve te wijzigen, hierdoor wordt de omvang van de reserve jaarlijks bepaald.
13.	Bijzonderheden	Jaarrekening 2022
		De onttrekking voor 2022 bedraagt € 60.654. Dit is € 12.454 hoger dan begroot.
		Elk jaar bij de actualisatie van reserves wordt een nieuwe doorrekening gemaakt. De berekening die is uitgevoerd voor de periode 2023-2026. De berekening is gemaakt op basis van de bekende verplichtingen en een inschatting hoe de kansen van de betrokkenen liggen op de arbeidsmarkt. De omvang van de reserve is voor deze periode ontoereikend. Er wordt voorgesteld om bij de bestemming van het resultaat 2022 € 30.000 toe te voegen aan de reserve.
14.	Bijlagen welke ten grondslag liggen:	Memo bovenformatieven financiële zaken 2022
15.	Verklaren mutaties in reserve in 2022	Onttrekking in 2022 € 60.654
16.	Verklaren afwijkingen begroting 2022 met realisatie 2022	De afwijking is minimaal, in 2022 zijn nog lasten uit 2021 verantwoord.
17.	Verklaren mutaties in reserve komende jaren (2023-2027)	Onttrekking 2023 € 105.000
18.	Beslispunten	1. Reserve handhaven per 31-12-2022
		2. Toevoeging in 2023 van € 30.000 uit het resultaat 2022
		3. Onttrekking in 2022 € 60.654
		4. Onttrekking in 2023 € 105.000

Reserve sociaal domein

1.	Reserve Sociaal Domein	9231709
2.	Naam (deel-) PVM-er	Arjen Bouland
3.	Afdeling	Mens en Omgeving
4.	Naam portefeuillehouder	Esther Verhagen
5.	Relatie met (deel-) productnummer	Programma: Samenleven
		Product: Jeugd, WMO en Participatie
		Deelproduct:
6.	Ingesteld bij Raadsbesluit d.d.	2006
7.	Reden/bestemmingsdoel reserve	Opvangen tekorten of overschotten bij de uitvoering van de 3 decentralisatietaken (Jeugd, Wmo en Participatie).
8.	Soort reserve	Bestemmingsreserve
9.	Motief vorming reserve	Bestedingsfunctie
10.	Wijze van voeding van reserve/ wijze van beschikking van de reserve	Jaarrekening 2020: Deze reserve is in 2006 ingesteld om de overschotten of tekorten ten gunste of ten laste van de reserve te laten komen. We zijn voor de 3 decentralisaties overgegaan naar een lastenraming. Voor- of nadelen komen dan ook ten gunste of ten laste van het resultaat. Voor de komende jaren staan nog een aantal onttrekkingen geraamd, daarna is de stand van de reserve nog minimaal.
11.	Looptijd	Startdatum: 2006
		Einddatum: onbepaald
12.	Gewenste/ noodzakelijke omvang	Jaarrekening 2022: N.v.t.
13.	Bijzonderheden	Jaarrekening 2022: we stellen voor om het saldo in de reserve sociaal domein per 31 december 2022 over te brengen naar de algemene reserve en de twee geraamde onttrekkingen ten laste van de algemene reserve te brengen in 2023.
14.	Bijlagen welke ten grondslag liggen:	N.v.t.
15.	Verklaren mutaties in reserve in 2022	1. Bibliotheek op de school begroot € 21.000, realisatie € 21.000
		2. Herinrichting Gebiedsteam, begroot € 60.000, Realisatie € 0
		3. Pilot leerwerkcentrum, begroot € 25.000, realisatie € 0
		4. Communicatiestrategie Sociaal Domein, begroot € 17.000, realisatie € 17.000
16.	Verklaren afwijkingen begroting 2022 met realisatie 2022	2. Herinrichting Gebiedsteam: het budget voor herinrichting kantoorruimte is niet uitgegeven. Deze middelen blijven binnen de reserve specifiek voor het Gebiedsteam beschikbaar en worden in 2023 ingezet voor de spreekkamers.
		3. Pilot leerwerkcentrum: in 2022 is wel georiënteerd m.b.t. dit onderwerp, er zijn nog geen lasten voor geweest. We stellen voor het bedrag beschikbaar te houden voor 2023.
17.	Verklaren mutaties in reserve komende jaren (2023-2027)	N.v.t.
18.	Beslispunten	1. Instemmen met de onttrekking in 2022 van € 38.000
		2. Het resterende saldo van de reserve sociaaldomein € 238.691 per 31 december 2022 over te brengen naar de algemene reserve.
		3. Reserve opheffen per 31-12-2022

Reserve riolering

1.	Reserve Riolering	9231710
2.	Naam (deel-) PVM-er	Gertjan Warrink
3.	Afdeling	Openbare Ruimte
4.	Naam portefeuillehouder	Gerben But
5.	Relatie met (deel-) productnummer	Programma: P8 Inrichting Leefomgeving
		Product: P58.160 Riolering
		Deelproducten: P58.160.1 Rioleringen, P58.160.2 Rioolheffing en P58.160.3 Baatbelasting
6.	Ingesteld bij Raadsbesluit d.d.	15 december 2009, verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2010-2014 (vGRP 2010-2014)
7.	Reden/bestemmingsdoel reserve	Efficiencyresultaten riolering
8.	Soort reserve	Bestemmingsreserve
9.	Motief vorming reserve	Egalisatiemotief
10.	Wijze van voeding van reserve/ wijze van beschikking van de reserve	Op basis van het vastgestelde Gemeentelijk Rioleringsplan vinden er toevoegingen en onttrekkingen plaats. Efficiencyresultaten worden verrekend met deze reserve.
11.	Looptijd	Startdatum: 31 december 2009 Eindtijd onbepaald
12.	Gewenste/ noodzakelijke omvang	N.v.t.
13.	Bijzonderheden	In maart 2015 is het GRP 2015-2019 vastgesteld. Een onderdeel hiervan is dat er op 31-12-2014 een voorziening is ingesteld en dat deze is gevoed met het saldo van deze reserve per 31-12-2014. Deze reserve blijft gehandhaafd en wordt gevoed met efficiencyresultaten van de riolering.
14.	Bijlagen welke ten grondslag liggen:	GRP 2020-2024
		Raadsvoorstel en -besluit 1 juli 2020
15.	Verklaren mutaties in reserve in 2022	Geen mutaties in 2022
16.	Verklaren afwijkingen begroting 2022 met realisatie 2022	Geen mutaties in 2022
17.	Verklaren mutaties in reserve komende jaren (2023-2027)	N.v.t.
18.	Beslispunten	Reserve handhaven per 31-12-2022

Reserve overhevelingsbudgetten

1.	Reserve budgetoverheveling	9231711
2.	Naam (deel-) PVM-er	Annie van de Boer
3.	Afdeling	Klant en Organisatie
4.	Naam portefeuillehouder	Jan van Weperen
5.	Relatie met (deel-) productnummer	Diverse deelproducten
6.	Ingesteld bij Raadsbesluit d.d.	Onbekend
7.	Reden/bestemmingsdoel reserve	Overheveling van budgetten naar een eerstvolgend begrotingsjaar.
8.	Soort reserve	Bestemmingsreserve
9.	Motief vorming reserve	Bestedingsfunctie
10.	Wijze van voeding van reserve/ wijze van beschikking van de reserve	De reserve wordt jaarlijks gevoed, nadat besluitvorming door de raad in december heeft plaatsgevonden. De omvang wordt bepaald aan de hand van een inventarisatie.
11.	Looptijd	Startdatum: onbekend
		Einddatum: onbepaald
12.	Gewenste/ noodzakelijke omvang	Deze reserve is jaren geleden ingesteld voor het reguleren van niet bestede budgetten in het lopende begrotingsjaar. Wanneer besteding van beschikbare budgetten in het begrotingsjaar onmogelijk is en uitvoering pas in het volgende begrotingsjaar kan plaatsvinden, dan fungeert deze reserve als een administratieve schakel om dat mogelijk te maken. De budgetten worden in het lopende dienstjaar verlaagd en toegevoegd aan de reserve. Aan het begin van het nieuwe begrotingsjaar worden de budgetten weer toegevoegd aan de desbetreffende (deel-)producten, zodat de reserve weer op nul staat.
13.	Bijzonderheden	In de raad van 15 december 2009 is besloten dat aan het overhevelen van budgetten de volgende voorwaarden zijn verbonden: · Contractuele afspraken zijn gemaakt, maar waarvan nog geen levering of dienst in het oorspronkelijke jaar heeft plaatsgevonden · Er wordt voldaan aan de criteria Onvoorzien, Onuitstelbaar en Onvermijdbaar ‘) · College- of directiebesluit: bijvoorbeeld in geval van vertraging in de uitvoering.
		‘) Wat wordt hieronder verstaan?: · Onvoorzien: Omstandigheden, die ten tijde van het beschikbaar stellen van het budget niet bekend waren. · Onvermijdbaar en Onuitstelbaar: o Er zou niet worden voldaan aan een wettelijke verplichting o Er zou onrechtmatig worden gehandeld o Er zou een (onverantwoorde) onveilige situatie ontstaan o Er zou niet worden voldaan aan contractuele verplichtingen o Er zijn bestuurlijk concrete afspraken gemaakt of concrete toezeggingen gedaan.

		Daarnaast is budgetoverheveling in principe maar voor één jaar toegestaan. Budgetten kunnen dus niet jarenlang achtereen worden overgeheveld. Het minimumbedrag voor overheveling is € 5.000. Bedragen beneden de € 5.000 worden dus niet overgeheveld. Tevens geldt de budgetoverheveling alleen voor exploitatiebudgetten. Niet afgesloten investeringsbudgetten van projecten worden automatisch overgeheveld. Dat geldt eveneens voor budgetten, die worden gedekt uit reserves en voorzieningen of waartegenover middelen van derden staan met een specifieke bestedingsverplichting. De beoordeling en verwerking daarvan vindt plaats bij de eerstkomende nota herziening reserves en voorzieningen bij de jaarrekening. Overzichten van de overgehevelde budgetten zijn te vinden bij de begrotingswijzigingen.
14.	Bijlagen welke ten grondslag liggen:	N.v.t.
15.	Verklaren mutaties in reserve in 2022	Onttrekking:
		De raad heeft op 21 december 2021 besloten om € 273.000 over te hevelen van 2021 naar 2022. Het gaat om de volgende budgetten:
		1. € 27.000 – Doe agenda uitvoering Visie op samenleving
		2. € 135.000 – Klimaatmiddelen
		3. € 20.000 – Pilot MDA++
		4. € 50.000 – Brede aanpak dak- en thuisloosheid.
		5. € 30.000 - Uitvoering JOGG.
		6. € 11.000 - Uitvoering nota preventie en alcohol
		Toevoeging:
		De raad heeft op 20 december 2022 besloten om € 386.000 over te hevelen van 2022 naar 2023. Het gaat om de volgende budgetten:
		1. € 26.000 – Europese aanbesteding nieuw meubilair
		2. € 16.000 – Buitenschilderwerk molen De Weijert
		3. € 229.000 – Verbetering dienstverlening
		4. € 30.000 – Specialistische jeugdhulp
		5. € 35.000 - Bruisplek.
		6. € 50.000 – Projectleider inclusie
16.	Verklaren afwijkingen begroting 2022 met realisatie 2022	N.v.t.
17.	Verklaren mutaties in reserve komende jaren (2023-2027)	Onttrekking in 2023 van € 386.000
18.	Beslispunten	1. Reserve handhaven per 31-12-2022
		2. Toevoeging 2022 van € 386.000 conform raadsbesluit 20 december 2022
		3. Onttrekking 2022 van € 273.000 conform raadsbesluit 21 december 2021
		4. Onttrekking 2023 van € 386.000 conform raadsbesluit 20 december 2022

Reserve monumenten

1.	Reserve monumenten	9231712
2.	Naam (deel-) PVM-er	Ruben Roemeling
3.	Afdeling	Mens en Omgeving
4.	Naam portefeuillehouder	Esther Verhagen
5.	Relatie met (deel-) productnummer	Programma: 3-Ruimtelijke en economische ontwikkelingen
		Product: Bouwen en Wonen
		Deelproduct: Omgevingsvergunningen
		P56.110.1 Monumenten vergunningen (6550030)
6.	Ingesteld bij Raadsbesluit d.d.	13 november 2012 (Amendement)
7.	Reden/bestemmingsdoel reserve	Jaarlijks wordt € 25.000 beschikbaar gesteld in de exploitatiebegroting ten behoeve van subsidie, waardoor provinciale middelen kunnen worden verkregen. Hierdoor wordt het monumentenbeleid weer gestimuleerd en kunnen aanvragers financiële ondersteuning krijgen.
8.	Soort reserve	Bestemmingsreserve
9.	Motief vorming reserve	Spaar- en bestedingsfunctie
10.	Wijze van voeding van reserve/ wijze van beschikking van de reserve	Deze reserve is ingesteld bij de behandeling van de Programmabegroting 2013-2016 via een amendement. Met ingang van de exploitatiebegroting 2013 is een structureel budget opgevoerd van € 25.000 voor subsidies monumenten. Het niet bestede deel van deze subsidie wordt toegevoegd aan deze reserve. Eventuele overschrijdingen van het exploitatiebudget wordt ten laste van de reserve gebracht.
11.	Looptijd	Startdatum: 1 januari 2013
		Einddatum: onbepaald
12.	Gewenste/ noodzakelijke omvang	De maximale omvang van deze reserve is vastgesteld op € 100.000 (vier maal het jaarbudget) (besluit jaarrekening 2013)
13.	Bijzonderheden	Op 15 december 2020 heeft u ingestemd met de wijziging gemeentelijke verordening monumenten. Hierbij is het mogelijk geworden ook jonge monumenten onder de subsidieregeling te laten vallen. Om aan de vraag naar subsidie voor monumenten te voldoen heeft u ingestemd met verlaging van de maximale subsidie per monument van € 10.000 naar € 7.500 per aanvraag en het jaarlijks inzetten van maximaal € 25.000 van de reserve monumenten. Tevens heeft u ingestemd met de financiering van een jaarlijkse bijdrage van € 2.500 aan de Stichting Fryske Mole met ingang van 2021 uit de reserve Gemeentelijke Monumenten.
14.	Bijlagen welke ten grondslag liggen:	Amendement d.d. 13 november 2012
15.	Verklaren mutaties in reserve in 2022	€ 15.163
16.	Verklaren afwijkingen begroting 2022 met realisatie 2022	Er is in 2022 € 6.873 aan subsidie monumenten uitgekeerd. Het budget bedraagt € 25.000. Van het resterende budget van € 18.127 wordt € 15.653 toegevoegd aan de reserve monumenten. Na toevoeging bedraagt de reserve € 100.000. Dit is conform uw besluit van 15 december 2020.
17.	Verklaren mutaties in reserve komende jaren (2023-2027)	Jaarlijks is € 25.000 voor subsidie beschikbaar in de begroting. Eventuele onder- of overschrijdingen worden ten laste of ten bate van de reserve gebracht. Daarnaast wordt vanaf 2021 jaarlijks € 2.500 van de reserve gebruikt voor de financiering van de bijdrage aan stichting Fryske Mole.
18.	Beslispunten	1. Reserve handhaven per 31-12-2022
		2. Toevoeging 2022 € 15.653
		3. Onttrekking 2023 t/m 2026 € 2.500 (Stichting Fryske Mole) min/plus eventuele onder- of overschrijding subsidie gemeentelijke monumenten.

Reserve kapitaal

1.	Reserve kapitaallasten	9231718
2.	Naam (deel-) PVM-er	Peter Roos
3.	Afdeling	Klant en Organisatie
4.	Naam portefeuillehouder	Jan van Weperen
5.	Relatie met (deel-) productnummer	Programma: alle
		Product: diverse
6.	Ingesteld bij Raadsbesluit d.d.	18 juni 2019 (behandeling Jaarstukken 2018)
7.	Reden/bestemmingsdoel reserve	Dekking van de afschrijvingslasten investeringen
8.	Soort reserve	Bestemmingsreserve
9.	Motief vorming reserve	Dekking jaarlijkse afschrijvingslasten
10.	Wijze van voeding van reserve/ wijze van beschikking van de reserve	Voor 2017 werden investeringen met een maatschappelijk nut direct afgeschreven ten laste van een reserve. Met ingang van 2017 moeten alle investeringen worden geactiveerd. Volgens de financiële verordening worden investeringen met een maatschappelijk nut boven € 250.000 geactiveerd.
		De reserve wordt gevoed met het geactiveerde bedrag van de investering. Dit gebeurt door overheveling van de middelen uit de oorspronkelijke reserve die als dekking fungeerde.
		Ook investeringen met economisch nut die gedekt worden uit een reserve kunnen via deze reserve lopen.
		Onttrekking uit deze reserve gebeurt conform de gekozen afschrijvingstermijn.
11.	Looptijd	Startdatum: 31 december 2018
		Einddatum: onbekend
12.	Gewenste/ noodzakelijke omvang	Voldoende om gedurende de looptijd van de geactiveerde investeringen de afschrijving te dekken.
13.	Bijzonderheden	De voeding van de Kapitaalreserve geschiedt in de komende jaren.
		De huidige investeringen Masterplan Oosterwolde, Wijkvernieuwing Haerenkwartier, gebouw Biosintrum, Kuipenstreek 8, brug Molenweg en uitbreiding Sportaccommodatie Waskemeer komen in aanmerking voor deze reserve.
14.	Bijlagen welke ten grondslag liggen:	
15.	Verklaren mutaties in reserve in 2022	Voor de volgende investeringen is de afschrijving gedekt via deze reserve: brug Molenweg € 14.307, Biosintrum € 74.621, sportcomplex Waskemeer € 7.176, masterplan Oosterwolde € 76.691 en Kuipenstreek 8 € 10.015.
16.	Verklaren afwijkingen begroting 2022 met realisatie 2022	De begrote onttrekking van € 133.000 voor de wijkvernieuwing Haerenkwartier is niet gerealiseerd. Het project wordt naar verwachting in 2023 opgeleverd.
17.	Verklaren mutaties in reserve komende jaren (2023-2027)	Onttrekking vanaf 2023 en verder € 319.000 (conform de primitieve begroting 2023-2026).
18.	Beslispunten	1. Handhaven reserve per 31-12-2022
		2. Onttrekking 2022 € 182.810 ter dekking van de afschrijving
		3. Onttrekkingen 2023 en verder € 319.000 per jaar

Toelichting per voorziening

Voorziening oninbare debiteuren

1.	Voorziening oninbare debiteuren	9121800
2.	Naam (deel-) PVM-er	Peter Roos
3.	Afdeling	Klant en Organisatie
4.	Naam portefeuillehouder	Jan van Weperen
5.	Relatie met (deel-) productnummer	Programma:
		Deelproduct: IP 1001
6.	Ingesteld bij Raadsbesluit d.d.	Onbekend
7.	Reden/bestemmingsdoel voorziening	Oninbare vorderingen van debiteuren
8.	Soort voorziening	Concrete verplichtingen en/of verliezen en/of bestaande risico's
9.	Motief vorming voorziening	Risicofunctie
10.	Wijze van voeding/beschikking van de voorziening	Exploitatie
11.	Looptijd	Startdatum: onbekend
		Einddatum: onbepaald
12.	Gewenste/ noodzakelijke omvang	De voorziening wordt als volgt gevormd:
		Belastingdebiteuren:
		Ouder dan 2 jaar: 80% oninbaar
		Tussen 1 en 2 jaar: 50% oninbaar
		Ouder dan 6 maanden: 10% oninbaar
		Voor de overige vorderingen wordt een voorziening gevormd op basis van beoordeling op inbaarheid van de openstaande vorderingen ouder dan drie maanden.
13.	Bijzonderheden	Jaarrekening 2022
		Er is in 2022 een bedrag van € 32.540 aangewend. Volgens de berekeningen dient de voorziening per ultimo 2022 € 58.672 te zijn. Uitgesplitst naar handelsdebiteuren (€ 6.860) en belastingdebiteuren (€ 51.812). Dat houdt in dat er in 2022 € 9.643 wordt gedoteerd aan de voorziening.
		De verhouding in percentages voor de handelsdebiteuren en belastingdebiteuren zijn per 31-12-2022 12% en 88%.
14.	Bijlagen welke ten grondslag liggen:	Excelsheet berekening voorziening
		Stukken betreffende aanwendingen voorziening
15.	Verklaren mutaties in voorziening in 2022	Aanwending van de voorziening in 2022 € 32.540
		Dotatie aan de voorziening in 2022 € 9.643
16.	Verklaren afwijkingen begroting 2022 met realisatie 2022	De berekeningen zijn conform de regels uitgevoerd.
17.	Verklaren mutaties in voorziening komende jaren (2023-2027)	2023-2027: nog niet bekend.
18.	Beslispunten	1. Handhaven voorziening per 31-12-2022
		2. Dotatie aan de voorziening in 2022 € 9.643
		3. Aanwending van de voorziening in 2022 € 32.540

Voorziening oninbare debiteuren SoZaWe

1.	Voorziening oninbare debiteuren SoZaWe	9131801
2.	Naam (deel-) PVM-er	Arjen Bouland
3.	Afdeling	Mens en Omgeving
4.	Naam portefeuillehouder	Jelke Nijboer
5.	Relatie met (deel-) productnummer	Programma: Samenleven
		Product: Inkomensverstrekking
		Deelproduct: WWB, Ioaw, Ioaz en bijzondere bijstand
6.	Ingesteld bij Raadsbesluit d.d.	Bij jaarrekening 2004
7.	Reden/bestemmingsdoel voorziening	Oninbare vorderingen cliënten SoZaWe
8.	Soort voorziening	Concrete verplichtingen en/of verliezen en/of bestaande risico's
9.	Motief vorming voorziening	Risicofunctie
10.	Wijze van voeding/beschikking van de voorziening	Ten laste van de exploitatie
11.	Looptijd	Startdatum: 2004
		Einddatum: onbepaald
12.	Gewenste/ noodzakelijke omvang	Op basis van een individuele inschatting van debiteuren > € 1.500 en waarvan de vordering niet ontstaat/muteert in verantwoordingsjaar wordt de vereiste stand van de voorziening berekend. Daarnaast geldt dat voor vorderingen WWB de vorderingen (niet ontstaan in het boekjaar) voor 75% worden voorzien.
13.	Bijzonderheden	
14.	Bijlagen welke ten grondslag liggen:	Berekening stand voorziening
15.	Verklaren mutaties in voorziening in 2022	Dotatie in 2022 € 20.059
		Aanwending in 2022 € 146.084
16.	Verklaren afwijkingen begroting 2022 met realisatie 2022	Er wordt geen dotatie of aanwending geraamd. De benodigde dotatie is het verschil tussen de stand van de voorziening per 01-01-2022, de aanwending in 2022 en de benodigde stand van de voorziening op 31-12-2022 (conform de bovenstaande voorwaarden, punt 12).
17.	Verklaren mutaties in voorziening komende jaren (2023-2027)	N.v.t
18.	Beslispunten	1. De voorziening handhaven per 31-12-2022
		2. Dotatie in 2022 € 20.059
		3. Aanwending 2022 € 146.084

Voorziening onderhoud gymzalen

1.	Voorziening onderhoud gymzalen	9151900
2.	Naam (deel-) PVM-er	Jan Willem van Vaals
3.	Afdeling	Mens en Omgeving
4.	Naam portefeuillehouder	Jelke Nijboer
5.	Relatie met (deel-) productnummer	P53.300.2 Gymnastieklokalen
6.	Ingesteld bij Raadsbesluit d.d.	23 oktober 2007 (Integraal Huisvesting Plan Onderwijs 2008-2011)
7.	Reden/bestemmingsdoel voorziening	Uitvoeren onderhoud gymlokalen
8.	Soort voorziening	Onderhoudsegalisatie
9.	Motief vorming voorziening	Egalisatie onderhoudsbedragen
10.	Wijze van voeding/beschikking van de voorziening	Een jaarlijkse dotatie op basis van het meest actuele MOP.
11.	Looptijd	Startdatum: 1 januari 2008
		Einddatum: onbepaald
12.	Gewenste/ noodzakelijke omvang	In 2019 is een nieuwe MOP 2019-2048 opgesteld voor gymnastieklokalen. Deze MOP is de basis voor aanwendingen en dotaties aan deze voorziening.
13.	Bijzonderheden	De nieuwbouw van het Doarpssintrum duurt langer van verwacht. Het gymlokaal Donkerbroek blijft hierdoor ook in 2023 in gebruik. De onderhoudskosten van het gymlokaal Donkerbroek worden zoveel mogelijk beperkt.
		Per 1 januari 2019 is de sportvrijstelling in de Wet om de omzetbelasting verruimd. Door deze wetswijziging vervalt het recht op aftrek van btw voor gemeenten en niet-winstbeogende exploitanten van sportaccommodaties. Er is een Specifieke uitkering sport (SPUK) voor gemeenten om het btw nadeel (grotendeels) te compenseren. Voor het sportgebruik van de gymlokalen heeft onze gemeente een SPUK aanvraag ingediend.
		De voorziening is tot 2030 toereikend voor het groot onderhoud.
14.	Bijlagen welke ten grondslag liggen:	Excelsheet MOP 2020-2029 (totaalcijfers) en MOP 2019-2048.
15.	Verklaren mutaties in voorziening in 2022	Begrote dotatie € 15.000, realisatie € 15.000
		Begrote aanwending € 10.523, realisatie € 17.939
16.	Verklaren afwijkingen begroting 2022 met realisatie 2022	De lasten zijn hoger dan begroot doordat de regelingen voor de gymzalen zijn vervangen waardoor de temperatuur op afstand gestuurd kan worden en er efficiëntievoordeel qua energie en ambtelijke capaciteit gerealiseerd kan worden. In de begroting was hier geen rekening mee gehouden.
17.	Verklaren mutaties in voorziening komende jaren (2023-2027)	2023: Aanwending € 65.029
		2024: Aanwending € 12.823
		2025: Aanwending € 39.218
		2026: Aanwending € 11.986
		2027: Aanwending € 16.154
18.	Beslispunten	1. Voorziening handhaven per 31-12-2022
		2. Dotatie in 2022 € 15.000
		3. Aanwending in 2022 € 17.939
		4. Dotatie 2023-2027 jaarlijks € 15.000
		5. Aanwending in 2023 € 65.029, 2024 € 12.823, 2025 € 39.218, 2026 € 11.986, 2027 € 16.154

Voorziening onderhoud de Kompaan

1.	Voorziening onderhoud de Kompaan	9151901
2.	Naam (deel-) PVM-er	Jan Willem van Vaals
3.	Afdeling	Mens en Omgeving
4.	Naam portefeuillehouder	Jelke Nijboer
5.	Relatie met (deel-) productnummer	Programma 1, thema 1.2 samenleven
		Product: P12.A accommodaties bv sportaccommodaties en dorpshuizen
		Deelproduct: SP12.A accommodaties bv sportaccommodaties en dorpshuizen
6.	Ingesteld bij Raadsbesluit d.d.	19 mei 2009 (Jaarrekening 2008 en herijking reserves en voorzieningen 2008-2009)
7.	Reden/bestemmingsdoel voorziening	Onderhoudsegalisatie
8.	Soort voorziening	Onderhoudsegalisatie
9.	Motief vorming voorziening	Egalisatie onderhoudsbedragen
10.	Wijze van voeding/beschikking van de voorziening	Jaarlijkse dotatie op basis van MOP inclusief BTW
11.	Looptijd	Startdatum: 1-1-2008
		Einddatum: onbepaald
12.	Gewenste/ noodzakelijke omvang	Zie Meerjarenonderhoudsplanning 2017-2026. De jaarlijkse dotatie bedraagt met ingang van 2020 € 20.000.
13.	Bijzonderheden	
14.	Bijlagen welke ten grondslag liggen:	MOP 2017-2026.
15.	Verklaren mutaties in voorziening in 2022	Begrote dotatie € 20.000, realisatie € 20.000
		Begrote aanwending € 31.522, realisatie € 5.197
16.	Verklaren afwijkingen begroting 2022 met realisatie 2022	De gerealiseerde lasten zijn lager dan begroot, omdat het schilderwerk is uitgesteld naar 2023 i.v.m. gebrek aan personeel bij de opdrachtnemer.
17.	Verklaren mutaties in voorziening komende jaren (2023-2027)	2023: Aanwending € 29.193 (inclusief € 24.000 uitgesteld onderhoud 2022)
		2024: Aanwending € 42.787
		2025: Aanwending € 49.764
		2026: Aanwending € 30.603
		2027: Aanwending € 33.333
18.	Beslispunten	1. Voorziening handhaven per 31-12-2022
		2. Dotatie in 2022 € 20.000
		3. Aanwending in 2022 € 5.197
		4. Dotatie 2023-2027 jaarlijks € 20.000
		5. Aanwending 2023 € 29.193, 2024 € 42.787, 2025 € 49.764, 2026 € 30.603, 2027 € 33.333

Voorziening onderhoud Steegdenhal

1.	Voorziening onderhoud Steegdenhal	9151902
2.	Naam (deel-) PVM-er	Jan Willem van Vaals
3.	Afdeling	Mens en Omgeving
4.	Naam portefeuillehouder	Jelke Nijboer
5.	Relatie met (deel-) productnummer	Programma 1, thema 1.2 samenleven
		Product: P12.A accommodaties bv sportaccommodaties en dorpshuizen
		Deelproduct: SP12.A accommodaties bv sportaccommodaties en dorpshuizen (6520020)
6.	Ingesteld bij Raadsbesluit d.d.	19 mei 2009 (Jaarrekening 2008 en herijking reserves en voorzieningen 2008-2009)
7.	Reden/bestemmingsdoel voorziening	Uitvoeren toekomstig onderhoud
8.	Soort voorziening	Onderhoudsegalisatie
9.	Motief vorming voorziening	Egalisatie onderhoudsbedragen
10.	Wijze van voeding/beschikking van de voorziening	Jaarlijkse dotatie.
11.	Looptijd	Startdatum: 1 januari 2008
		Einddatum: onbepaald
12.	Gewenste/ noodzakelijke omvang	Zie MOP 2017-2026. De jaarlijkse dotatie bedraagt met ingang van 2017 € 15.500.
13.	Bijzonderheden	Per 1 januari 2019 is de sportvrijstelling in de Wet om de omzetbelasting verruimd. Door deze wetswijziging vervalt het recht op aftrek van btw voor gemeenten en niet-winstbeogende exploitanten van sportaccommodaties. Er is een Specifieke uitkering sport (SPUK) voor gemeenten om het btw nadeel (grotendeels) te compenseren. In 2021 is duidelijk geworden dat de Steegdenhal wordt aangemerkt als winstbeogende instelling. M.i.v. 2021 worden de Steegdenhal daarom niet meer meegenomen in de SPUK aanvraag.
		De voorziening is tot 2030 toereikend voor het groot onderhoud.
14.	Bijlagen welke ten grondslag liggen:	MOP 2017-2031
15.	Verklaren mutaties in voorziening in 2022	Begrote dotatie € 15.500, realisatie € 15.500
		Begrote aanwending € 41.000, realisatie € 16.856
16.	Verklaren afwijkingen begroting 2022 met realisatie 2022	De gerealiseerde kosten zijn lager dan begroot, omdat na inspectie is besloten om de luchtverhitters nog niet te vervangen. De luchtverhitters kunnen nog wel enige tijd gebruik worden. I.c.m. de verduurzamingsopgave wordt bekeken wat wijsheid is qua vervanging.
17.	Verklaren mutaties in voorziening komende jaren (2023-2027)	2023 Aanwending € 31.824 (inclusief € 24.000 uitgesteld onderhoudswerk 2022)
		2024: Aanwending € 4.551
		2025: Aanwending € 31.801
		2026: Aanwending € 8.499
		2027: Aanwending € 55.616

18.	Beslispunten	1. Voorziening handhaven per 31-12-2022
		2. Dotatie in 2022 € 15.500
		3. Aanwending in 2022 € 16.856
		4. Dotatie 2023-2027: jaarlijks € 15.500
		5. Aanwending 2023 € 31.824, 2024 € 4.551, 2025 € 31.801, 2026 € 8.499 en 2027 € 55.616

Voorziening onderhoud sportaccommodatie 3 B's

1.	Voorziening onderhoud Bosbad - Boekhorst	9151903
2.	Naam (deel-) PVM-er	Jan Willem van Vaals
3.	Afdeling	Mens en Omgeving
4.	Naam portefeuillehouder	Jelke Nijboer
5.	Relatie met (deel-) productnummer	Programma: 1
		Product: P12.A accommodaties bv sportaccommodaties en dorpshuizen
		Deelproduct: SP12.A accommodaties bv sportaccommodaties en dorpshuizen (Boekhorst en Bosbad - 6520000)
6.	Ingesteld bij Raadsbesluit d.d.	Raadsvoorstel 24 mei 2011 (Jaarrekening 2010), splitsing voorziening 21 juni 2022 (Voorjaarsrapportage 2022)
7.	Reden/bestemmingsdoel voorziening	Uitvoeren toekomstig onderhoud Boekhorst en Bosbad
8.	Soort voorziening	Onderhoudsegalisatie
9.	Motief vorming voorziening	Egalisatie onderhoudsbedragen
10.	Wijze van voeding/beschikking van de voorziening	Jaarlijkse dotatie op basis van MOP exclusief BTW
11.	Looptijd	Startdatum: 1 januari 2010
		Einddatum: onbepaald
12.	Gewenste/ noodzakelijke omvang	Zie MOP 2019-2033.
13.	Bijzonderheden	Tot en met 2021 werd jaarlijks € 35.000 gedoteerd aan de gezamenlijke onderhoudsvoorziening voor de 3 B's (Bongerd, Boekhorst, Bosbad). Vanaf 2022 wordt de Bongerd door stichting de Bongerd geëxploiteerd. De dotatie voorziening en onderhoudsvoorziening dient derhalve gesplitst te worden in een deel dat betrekking heeft op de Boekhorst en het Bosbad en een deel dat betrekking heeft op de Bongerd. Bij de voorjaarsrapportage 2022 is hier op basis van het bestaande MOP een inschatting van gemaakt waarbij voor de Boekhorst en het Bosbad is uitgegaan van een jaarlijkse dotatie van € 25.000. In Q4 2022 is er een nieuw onderhoudsplan voor de Boekhorst en het Bosbad opgesteld. Voorstel is om met ingang van 2023 jaarlijks € 25.000 te doteren aan de onderhoudsvoorziening.
		In 2017 is een budgetovereenkomst getekend met stichting Bosbad Appelscha voor een periode van 2017 t/m 2026. Per 2022 geldt een nieuwe exploitatieovereenkomst voor het beheer en de exploitatie van sportcomplex de Boekhorst met Laco voor een periode van vijf jaar.
		Per 1 januari 2019 is de sportvrijstelling in de Wet om de omzetbelasting verruimd. Door deze wetswijziging vervalt het recht op aftrek van btw voor gemeenten en niet-winstbeogende exploitanten van sportaccommodaties. Er is een Specifieke uitkering sport (SPUK) voor gemeenten om het btw nadeel (grotendeels) te compenseren. In 2021 is duidelijk geworden dat Laco wordt aangemerkt als winstbeogende instelling. M.i.v. 2021 worden de Boekhorst en het Bosbad daarom niet meer meegenomen in de SPUK aanvraag.
14.	Bijlagen welke ten grondslag liggen:	De MOP 2019-2033 ligt aan deze voorziening ten grondslag.
15.	Verklaren mutaties in voorziening in 2022	Begrote aanwending € 95.038, realisatie totaal € 82.683 waarvan € 70.326 voor Bosbad en € 12.357 voor de Boekhorst.
		Begrote vrijval € 0, realisatie € 130.000. Dit bedrag wordt gedoteerd aan de onderhoudsvoorziening de Bongerd.

16.	Verklaren afwijkingen begroting 2022 met realisatie 2022	De onderhoudskosten van de Boekhorst zijn lager dan begroot doordat buitenschilderwerk niet is uitgevoerd door gebrek aan personeel. De vrijval hangt samen met de splitsing van de voorzieningen van de Bongerd enerzijds en de Boekhorst/het Bosbad anderzijds.
17.	Verklaren mutaties in voorziening komende jaren (2023-2027)	2023: Aanwending € 93.929
		2024: Aanwending € 112.459
		2025: Aanwending € 113.905
		2026: Aanwending € 90.465
		2027: Aanwending € 62.683
18.	Beslispunten	1. Voorziening handhaven per 31-12-2022
		2. Dotatie in 2022 € 25.000
		3. Aanwending in 2022 € 82.683 (Bosbad € 70.326 en Boekhorst € 12.357)
		4. Vrijval in 2022 € 130.000
		5. Dotatie 2023-20276: jaarlijks € 25.000
		6. Aanwending 2023 € 93.929, 2024 € 112.459, 2025 € 113.905, 2026 € 90.465, 2027 € 62.683

Voorziening onderhoud gebouwen

1.	Voorziening onderhoud gebouwen	9151904
2.	Naam (deel-) PVM-er	Ivo van der Reijnst
3.	Afdeling	Klant en Organisatie
4.	Naam portefeuillehouder	Jack Werkman
5.	Relatie met (deel-) productnummer	Onderhoud gemeentehuis (6004010)
		Onderhoud buitendienstaccommodatie (6004020)
		Onderhoud overslagstation Omrin (6730080)
6.	Ingesteld bij Raadsbesluit d.d.	Mei 2016 (bij behandeling jaarstukken)
7.	Reden/bestemmingsdoel voorziening	Uitvoeren van onderhoud aan gebouwen
8.	Soort voorziening	Onderhoudsegalisatie
9.	Motief vorming voorziening	Egalisatie onderhoudsbedragen
10.	Wijze van voeding/beschikking van de voorziening	De omvang van de voorziening bestaat uit het saldo van de reserve onderhoud gebouwen per 31-12-2015. De jaarlijkse dotatie aan de voorziening is € 75.000 (m.i.v. 2020).
11.	Looptijd	Startdatum: 1 januari 2016
		Einddatum: onbepaald
12.	Gewenste/ noodzakelijke omvang	De jaarlijkse dotatie is € 75.000, dit is gelijk aan de in de vorige jaren toevoegingen aan de reserve. Het gaat niet alleen om de planning van het bouwkundig- en installatietechnisch onderhoud (Planon), maar ook om de toekomstige vervanging van de losse inventaris; bijvoorbeeld inrichting keukenapparatuur, zonwering, meubilair etc.
13.	Bijzonderheden	Op 31-12-2015 is de reserve onderhoud gebouwen omgevormd naar een voorziening onderhoud gebouwen. Het saldo van de reserve is toen overgegaan naar de voorziening. De MJOP van de buitendienst en het overslagstation worden geactualiseerd na de ver- en nieuwbouw van locatie. Bij het gemeentehuis wordt in 2023 een nieuwe MJOP opgesteld waarin ook de verduurzaming wordt meegenomen.
14.	Bijlagen welke ten grondslag liggen:	Collegebesluit MOP huisvesting inclusief bijlagen
15.	Verklaren mutaties in voorziening in 2022	Toevoeging: € 75.000 conform begroting
		Aanwending: € 45.897
16.	Verklaren afwijkingen begroting 2022 met realisatie 2022	De aanwending is ca. € 83.000 lager dan begroot. Dit komt door:
		De geplande werkzaamheden in 2022 aan het gebouw van de buitendienst/overslagstation zijn uitgesteld in verband met de ontwikkeling nieuw-/verbouw Buitendienstlocatie. Op 30 november 2021 heeft de raad besloten ver-/nieuwbouw te realiseren.
		Een aantal werkzaamheden bij het gemeentehuis zijn niet in 2022 uitgevoerd: vervangen van een CV-keten en hydrofoor. Dit wordt nu uitgevoerd in 2023.
17.	Verklaren mutaties in voorziening komende jaren (2023-2027)	In 2023 is de aanwending bedoeld voor de volgende werkzaamheden:
		Gemeentehuis:
		Gepland onderhoud MJOP € 15.188 en werkzaamheden voorgaande jaar € 21.000.
		Buitendienst en overslagstation:
		Gepland onderhoud conform MJOP overslagstation € 12.250 en werkzaamheden voorgaand jaar € 32.800, buitendienst € 65.500 en uitgestelde werkzaamheden € 12.500.

18.	Beslispunten	1. Voorziening handhaven per 31-12-2022
		2. Dotatie aan de voorziening 2022 € 75.000
		3. Jaarlijkse dotatie aan de voorziening 2023 en verder: € 75.000 (conform begroting)
		4. Aanwending 2022 € 45.897
		5. Aanwending 2023 € 159.238, 2024 € 371.800, 2025 € 65.370 en 2026 € 5.000.

Voorziening bodemsanering

1.	Voorziening bodemsanering	9111905
2.	Naam (deel-) PVM-er	Pyt Liemburg
3.	Afdeling	Klant en Organisatie
4.	Naam portefeuillehouder	Gerben But
5.	Relatie met (deel-) productnummer	Programma: 3 Ruimtelijke en economische ontwikkeling
		Product: P561202 Milieubeleid
6.	Ingesteld bij Raadsbesluit d.d.	Jaarrekening 2019
7.	Reden/bestemmingsdoel voorziening	Kosten voor bodemsanering voldoen niet aan artikel 59, het zijn geen investeringen met een economisch of maatschappelijk nut. Kosten voor bodemsanering moeten behandeld worden als een verlies, onafhankelijk of de kosten verbonden zijn aan investeringen (nieuwe bouwlocatie) of aan bestaande activa (vervuiling onder gemeentelijke gebouwen) met een economisch nut of een maatschappelijk nut. Vanaf het moment dat een eventuele bijdrage van VROM en/of de provincie bekend is zal de gemeente de resterende gemeentelijke kosten als verlies moeten nemen ten laste van de (meerjarige) exploitatie. Indien de sanering in een volgend begrotingsjaar afgerond wordt en complex is waardoor er onzekerheden over de uiteindelijke kosten kan bestaan, dan dient een voorziening getroffen te worden uit hoofde van artikel 44, eerste lid onder a. De kosten voor onderzoek voor de saneringsaanpak zullen als regel niet voldoen aan alle voorwaarden van artikel 60. Deze kosten dienen als een onderdeel gezien worden van de totale kosten van de sanering. De gemeente zal zodoende de begrote saneringskosten ofwel direct als last moeten verwerken (onder aftrek van een eventuele bijdrage van bijvoorbeeld VROM of de provincie) of wel in de grondexploitatie moeten meenemen. In het laatste geval zal de gemeente als de grondexploitatie negatief uitvalt daarvoor eveneens een voorziening moeten treffen, uit hoofde van artikel 44, lid 1a.
8.	Soort voorziening	Concrete verplichtingen en bestaande risico's
9.	Motief vorming voorziening	Bestedingsfunctie
10.	Wijze van voeding/beschikking van de voorziening	Exploitatie
11.	Looptijd	Startdatum: 1-1-2020
		Einddatum: onbepaald
12.	Gewenste/ noodzakelijke omvang	Op basis van onderzoek door derden in 2020 zijn de kosten voor sanering ingeschat op € 475.000
13.	Bijzonderheden	Betreft jaar van vormen van de voorziening
14.	Bijlagen welke ten grondslag liggen:	Onderzoek derde
15.	Verklaren mutaties in voorziening in 2022	N.v.t.
16.	Verklaren afwijkingen begroting 2022 met realisatie 2022	N.v.t.
17.	Verklaren mutaties in voorziening komende jaren (2023-2027)	2023-2027: nog niet bekend.
18.	Beslispunten	1. De voorziening handhaven per 31-12-2022

Voorziening onderhoud MFS de Boekebeam

1.	Voorziening onderhoud MFS de Boekebeam	9151906
2.	Naam (deel-) PVM-er	Jan Willem van Vaals
3.	Afdeling	Mens en Omgeving
4.	Naam portefeuillehouder	Jelke Nijboer
5.	Relatie met (deel-) productnummer	P53.300.1 Huisvesting onderwijs
6.	Ingesteld bij Raadsbesluit d.d.	22 juni 2021 (Jaarrekening 2020 en herijking reserves en voorzieningen 2020-2025)
7.	Reden/bestemmingsdoel voorziening	Onderhoudsegalisatie
8.	Soort voorziening	Onderhoudsegalisatie
9.	Motief vorming voorziening	Egalisatie onderhoudsbedragen
10.	Wijze van voeding van voorziening/ wijze van beschikking van de voorziening	Jaarlijkse dotatie op basis van MOP inclusief BTW
11.	Looptijd	Startdatum: 31-12-2020
		Einddatum: onbepaald
12.	Gewenste/ noodzakelijke omvang	Zie Meerjarenonderhoudsplanning 2021 t/m 2037 d.d. 14-01-2021.
13.	Bijzonderheden	Door de fusie van obs Mst van Hasselt met obs de Trede te Haule per 1 augustus 2016 kampt MFS de Boekebeam vanaf 2016 met een structurele leegstand en een exploitatietekort. Stichting Beheer Multifunctioneel Vastgoed Waskemeer heeft geprobeerd om nieuwe huurders te vinden, maar dit is niet gelukt. Hierdoor heeft het bestuur in 2019 de beheerovereenkomst opgezegd en is de stichting in 2020 opgeheven. Het College heeft in 2019 ingestemd met de overname van het beheer en de exploitatie door de gemeente. Het batig saldo van MFS de Boekebeam van € 163.995 is in 2020 overgeboekt naar de gemeente, zodat dit gebruikt kan worden voor groot onderhoud.
		Begin 2021 is een nieuw MOP opgesteld. Bij de nota reserves en voorzieningen 2021 heeft u ingestemd met een jaarlijkse dotatie van € 16.000 vanaf 2021.
14.	Bijlagen welke ten grondslag liggen:	MOP 2021 t/m 2037 d.d. 14-01-2021.
15.	Verklaren mutaties in voorziening in 2022	Begrote aanwending € 0, realisatie € 0
16.	Verklaren afwijkingen begroting 2022 met realisatie 2022	n.v.t.
17.	Verklaren mutaties in voorziening voor de komende jaren (2023-2027)	2023: Aanwending € 31.417
		2024: Aanwending € 0
		2025: Aanwending € 121.524
		2026: Aanwending € 37.784
		2027: Aanwending € 47.548

18.	Beslispunten	1. Voorziening handhaven per 31-12-2022
		2. Dotatie in 2022 € 16.000
		3. Aanwending in 2022 € 0
		2. Dotatie 2023-2027 jaarlijks € 16.000
		5. Aanwending 2023 € 31.417, 2024 € 0, 2025 € 121.524, 2026 € 37.784, 2027 € 47.548

Voorziening onderhoud Bosbergtoren

1.	Voorziening onderhoud Bosbergtoren	9151907
2.	Naam (deel-) PVM-er	Lidia Huisman
3.	Afdeling	Mens en Omgeving
4.	Naam portefeuillehouder	Jan van Weperen
5.	Relatie met (deel-) productnummer	Programma: 3
		Product: P51070
		Deelproduct: P510701
6.	Ingesteld bij Raadsbesluit d.d.	15-feb-22
7.	Reden/bestemmingsdoel voorziening	Uitvoeren toekomstig onderhoud
8.	Soort voorziening	Onderhoudsegalisatie
9.	Motief vorming voorziening	Egalisatie onderhoudsbedragen
10.	Wijze van voeding/beschikking van de voorziening	Jaarlijkse dotatie.
11.	Looptijd	Startdatum: 1 januari 2022
		Einddatum: onbepaald
12.	Gewenste/ noodzakelijke omvang	Zie MOP 2021-2033.
13.	Bijzonderheden	Op 15 februari 2022 heeft de raad ingestemd met het scenario 'Verhuur aan de Coöperatie bij samenwerking tussen lokale partijen'. Onderdeel van dit scenario is het vormen van een voorziening voor groot onderhoud
14.	Bijlagen welke ten grondslag liggen:	MOP 2017-2033
15.	Verklaren mutaties in voorziening in 2022	Begrote dotatie € 13.500, realisatie € 26.000
		Begrote aanwending € 0, realisatie € 0
16.	Verklaren afwijkingen begroting 2022 met realisatie 2022	Op 15 februari 2022 heeft de raad ingestemd met verhuur aan Coöperatie Appelscha en budget beschikbaar gesteld voor groot onderhoud. Naast groot onderhoud is een extra budget gereserveerd voor risico's m.b.t. de lift en het ticketsysteem. In 2022 is dit extra budget slechts beperkt nodig geweest. We stellen voor om het resterende saldo van € 12.500 aanvullend te doteren aan de voorziening Bosbergtoren.
17.	Verklaren mutaties in voorziening komende jaren (2023-2027)	2023: Aanwending € 0
		2024: Aanwending € 0
		2025: Aanwending € 0
		2026: Aanwending € 12.500
		2027: Aanwending € 0
18.	Beslispunten	1. Voorziening handhaven per 31-12-2022
		2. Dotatie in 2022 € 26.000
		3. Aanwending in 2022 € 0
		4. Dotatie 2023-2027: jaarlijks € 13.500
		5. Aanwending 2023 € 0, 2024 € 0, 2025 € 0, 2026 € 12.500 en 2027 € 0

Voorziening onderhoud de Bongerd

1.	Voorziening onderhoud de Bongerd	9151903
2.	Naam (deel-) PVM-er	Jan Willem van Vaals
3.	Afdeling	Mens en Omgeving
4.	Naam portefeuillehouder	Jelke Nijboer
5.	Relatie met (deel-) productnummer	Programma 1, thema 1.2. samenleven
		P12.A – Accommodaties bv sportaccommodaties en dorpshuizen
		Deelproduct: SP12.A – Accommodaties bv sportaccommodaties en dorpshuizen
6.	Ingesteld bij Raadsbesluit d.d.	Raadsvoorstel 24 mei 2011 (Jaarrekening 2010), splitsing voorziening 21 juni 2022 (Voorjaarsrapportage 2022)
7.	Reden/bestemmingsdoel voorziening	Uitvoeren toekomstig onderhoud sporthal de Bongerd
8.	Soort voorziening	Onderhoudsegalisatie
9.	Motief vorming voorziening	Egalisatie onderhoudsbedragen
10.	Wijze van voeding/beschikking van de voorziening	Een jaarlijkse dotatie op basis van de meest actuele MOP en onttrekking op basis van onderhoudslasten gemaakt in het kader van de MOP inclusief het BTW nadeel.
11.	Looptijd	Startdatum: 1 januari 2010
		Einddatum: onbepaald
12.	Gewenste/ noodzakelijke omvang	Zie MOP 2019-2033.
13.	Bijzonderheden	Tot en met 2021 werd jaarlijks € 35.000 gedoteerd aan de gezamenlijke onderhoudsvoorziening voor de 3 B's (Bongerd, Boekhorst, Bosbad). Vanaf 2022 wordt de Bongerd door stichting de Bongerd geëxploiteerd. De dotatie voorziening en onderhoudsvoorziening dient derhalve gesplitst te worden in een deel dat betrekking heeft op de Boekhorst en het Bosbad en een deel dat betrekking heeft op de Bongerd. Bij de voorjaarsrapportage 2022 is hier op basis van het oude MOP een inschatting van gemaakt waarbij voor de Bongerd is uitgegaan van een jaarlijkse dotatie van € 10.000.
		Sporthal de Bongerd is in eigendom van de gemeente. Voor het beheer en de exploitatie van sporthal de Bongerd is vanaf 2022 een exploitatieovereenkomst voor vijf jaar overeengekomen met Stichting Sporthal De Bongerd in vervolg op het burgerinitiatief "Doarpsskûte Haulerwijk".
		Per 1 januari 2019 is de sportvrijstelling in de Wet om de omzetbelasting verruimd. Door deze wetswijziging vervalt het recht op aftrek van btw voor gemeenten en niet-winstbeogende exploitanten van sportaccommodaties. Er is een Specifieke uitkering sport (SPUK) voor gemeenten om het btw nadeel (grotendeels) te compenseren.
14.	Bijlagen welke ten grondslag liggen:	De voorziening is gebaseerd op de MOP 2019-2033.
15.	Verklaren mutaties in voorziening in 2022	Begrote aanwending € 3.729, realisatie totaal € 24.015
		Begrote dotatie € 10.000, realisatie € 140.000
16.	Verklaren afwijkingen begroting 2022 met realisatie 2022	De onderhoudslasten zijn hoger dan begroot door de technische noodzaak van het vervangen van 2 boilers op gas door 1 boiler die met zonnepanelen werkt. De hogere dotatie hangt samen met de splitsing van de voorzieningen van de Bongerd enerzijds en de Boekhorst/het Bosbad anderzijds.

17.	Verklaren mutaties in voorziening komende jaren (2023-2027)	2023: Aanwending € 0
		2024: Aanwending € 38.950
		2025: Aanwending € 58.800
		2026: Aanwending € 16.963
		2027: Aanwending € 36.750
18.	Beslispunten	1. Voorziening handhaven per 31-12-2022
		2. Dotatie in 2022 € 140.000
		3. Aanwending in 2022 € 24.015
		4. Dotatie 2023-2027: jaarlijks € 10.000
		5. Aanwending 2023 € 0, 2024 € 38.950, 2025 € 58.800, 2026 € 16.963, 2027 € 36.750

Voorziening riolering

1.	Voorziening riolering	9161940
2.	Naam (deel-) PVM-er	Gert-Jan Warrink
3.	Afdeling	Openbare Ruimte
4.	Naam portefeuillehouder	Gerben But
5.	Relatie met (deel-) productnummer	Programma: 3 Ruimtelijke en Economische ontwikkelingen
		Product: P58.160 Riolering
		Deelproduct: P58.160.1 Rioleringen, P58.160.2 Rioolheffing
6.	Ingesteld bij Raadsbesluit d.d.	17-mrt-15
7.	Reden/bestemmingsdoel voorziening	Investeringen vrijverval rioleringen
8.	Soort voorziening	Investeringen vrijverval rioleringen
9.	Motief vorming voorziening	Spaarfunctie
10.	Wijze van voeding/beschikking van de voorziening	De voorziening is gevoed met het saldo per 31-12-2014 van de Rioleringsreserve en de voorziening wordt aangewend voor investeringen in vrijverval riolering.
11.	Looptijd	Startdatum: 31 december 2014
		Einddatum: onbepaald
12.	Gewenste/ noodzakelijke omvang	De gewenste omvang wordt bepaald bij de vaststelling van het Gemeentelijk RioleringsPlan
13.	Bijzonderheden	Bij de behandeling van de Begroting 2020 en notitie “Samen Waarmaken” is besloten een deel van de kosten voor het straatvegen en onderhoud aan watergangen (totaal € 133.000) ten laste te brengen van de rioleringsbegroting. Deze zijn gedekt vanuit de voorziening.
		In 2020 is het GRP 2020-2024 opgesteld en door u vastgesteld.
14.	Bijlagen welke ten grondslag liggen:	Raadsvoorstel en -besluit 1 juli 2020
		GRP 2020-2024 inclusief kostendekkingsplan. Raadsvoorstel en besluit 1 juli 2020
15.	Verklaren mutaties in voorziening in 2022	Dotatie: € 485.087 begroot was een dotatie van € 371.167
		Aanwending: € 441.251 voor investering in vrijverval riolering 2022. Begroot was een aanwending van € 745.380.
16.	Verklaren afwijkingen begroting 2022 met realisatie 2022	Hogere dotatie door een positief exploitatieresultaat. De belangrijkste oorzaak hiervoor is een lagere toerekening van de compensabele BTW en lagere toerekening van rente vanwege het niet uitvoeren van alle geplande investeringen.
		De aanwending geraamd € 745.380 was voor investering in vrijverval riolering 2022. In de realisatie is de aanwending lager. In 2022 is voor € 441.251 geïnvesteerd. Dit wordt veroorzaakt dat een deel van de projecten die in 2022 gestart zijn een doorloop hebben in 2023, waarbij de lasten in dat jaar vallen.

17.	Verklaren mutaties in voorziening komende jaren (2022-2025)	Dotatie meerjarenbegroting:
		2023: € 323.749
		2024: € 336.128
		2025: € 305.506
		2026: € 307.887
		Onttrekking 2023:
		1. In 2022 doorgeschoven werkzaamheden: € 354.129. Op basis van huidige calculaties is het de verwachting dat hiervan in 2023 een totaal van € 901.000 daadwerkelijk benodigd is.
		2. Aanwending 2023 en verder regulier op basis van plan.
18.	Beslispunten	1. Voorziening handhaven per 31-12-2022
		2. Aanwending voorziening 2022 € 441.251
		3. Dotatie aan de voorziening 2022 € 485.087
		4. Dotatie voorziening 2023 € 323.749, 2024 € 336.128, 2025 € 305.506, 2026 € 307.887
		5. Aanwending in 2023 € 354.129 vanuit 2022 en daarnaast voor de periode 2023-2027: jaarlijkse investeringen vrijverval riolering op basis van het huidige GRP 2020-2024: 2024 € 650.000, en in 2025, 2026 en 2027 is dit € 818.000.

Voorziening kostendekking leges omgevingsvergunning

1.	Voorziening leges	9161941
2.	Naam (deel-) PVM-er	Marloes Rutten
3.	Afdeling	Mens en Omgeving
4.	Naam portefeuillehouder	Jan van Weperen
5.	Relatie met (deel-) productnummer	Programma: Bestuur en dienstverlening
		Product: Bouwen en wonen (P56.110)
		Deelproduct: Omgevingsvergunningen (P56.110.1)
6.	Ingesteld bij Raadsbesluit d.d.	21-mei-19
7.	Reden/bestemmingsdoel voorziening	Op begrotingsbasis bestaat de eis dat de leges maximaal kostendekkend mogen zijn. Een incidenteel zeer hoge legesinkomst zal het tarief bouwleges zeer doen schommelen. Dat is ongewenst. Het BBV geeft ruimte om de piekleges te egaliseren via een art. 44.2 voorziening (BBV).
8.	Soort voorziening	Egalisatievoorziening
9.	Motief vorming voorziening	Egalisatiemotief: In verband met incidenteel hoge opbrengsten wordt een deel geëgaliseerd, om grote tariefschommelingen te voorkomen.
10.	Wijze van voeding/beschikking van de voorziening	Exploitatievoordeel opbrengst omgevingsvergunningen.
		Het voordeel wordt verspreid over een aantal jaren ten gunste van de exploitatie leges gebracht.
11.	Looptijd	Startdatum: 21 mei 2019
		Einddatum: 2022
12.	Gewenste/ noodzakelijke omvang	€ 500.000
13.	Bijzonderheden	Er wordt voorgesteld om de voorziening per 31 december 2022 op te heffen. Er is geen saldo in de voorziening, dus dan ook geen vrijval.
14.	Bijlagen welke ten grondslag liggen:	Kostendekking titel 2 begroting 2019 - gewijzigd
15.	Verklaren mutaties in voorzieningen in 2022	Er is geen voorziening gevormd, dus ook geen vrijval.
16.	Verklaring afwijkingen begroting 2022 met realisatie 2022	Zie punt 15.
17.	Verklaren mutaties in voorzieningen komende jaren (2023-2027)	
18.	Beslispunten	1. Voorziening opheffen per 31-12-2022
		2. Dotatie in 2022: geen
		3. Aanwending in 2022: geen

Voorziening lopend pensioen bestuurders

1.	Voorziening lopende pensioenverplichtingen bestuurders	9151950
2.	Naam (deel-) PVM-er	Maura Schilperoort
3.	Afdeling	Klant en Organisatie
4.	Naam portefeuillehouder	Jack Werkman
5.	Relatie met (deel-) productnummer	Programma: 6
		Deelproduct: P59.020.1 (6001010)
6.	Ingesteld bij Raadsbesluit d.d.	
7.	Reden/bestemmingsdoel voorziening	Pensioenverplichtingen aan voormalige bestuurders. Dit is een voorziening voor ingegaan pensioen.
8.	Soort voorziening	Concrete verplichtingen
9.	Motief vorming voorziening	Bestedingsfunctie
10.	Wijze van voeding/beschikking van de voorziening	Bij de vorming van de voorziening zijn algemene dekkingsmiddelen toegevoegd.
11.	Looptijd	Startdatum: 2007
		Einddatum:
12.	Gewenste/ noodzakelijke omvang	Omvang wordt gebaseerd op actuariële berekening
13.	Bijzonderheden	Geen
14.	Bijlagen welke ten grondslag liggen aan:	Ten grondslag aan deze voorziening ligt een jaarlijkse actuariële berekening van Raet.
15.	Verklaren mutaties in voorziening in 2022	Dotatie: € 0
		Vrijval: € 92.598
		Aanwending: € 107.568
16.	Verklaren afwijkingen begroting 2022 met realisatie 2022	Begrote dotatie is € 25.000. Er hoeft geen dotatie aan de voorziening plaats te vinden. De voorziening is per 31-12-2022 te hoog daarom kan een bedrag van € 92.598 vrijvallen. Dit komt door de verhoging van de rekenrente van 0,528% naar 2,472%. Daarnaast konden bedragen vrijvallen door een aantal overlijdens van (partners van) oud-wethouders. In de berekening van de pensioenen is rekening gehouden met een indexatie per 1-1-2023 van 11,96%.
		De gerealiseerde aanwending van € 107.568 is licht hoger dan de raming (€ 100.000).
17.	Verklaren mutaties in voorziening komende jaren (2023-2027)	Jaarlijkse aanwending van € 100.000 en jaarlijkse dotatie van € 25.000 (conform huidige begroting).
18.	Beslispunten	1. Voorziening handhaven per 31-12-2022
		2. Dotatie 2022 aan de voorziening € 0
		3. Vrijval 2022 voorziening € 92.598
		4. Aanwending 2022 van de voorziening € 107.568
		5. Jaarlijkse dotatie aan de voorziening 2023 en verder € 25.000
		6. Jaarlijkse aanwending van de voorziening 2023 en verder € 100.000

Voorziening pensioen vm/huidige wethouders

1.	Voorziening pensioenverplichting voormalige en huidige wethouders	9151951
2.	Naam (deel-) PVM-er	Maura Schilperoort
3.	Afdeling	Klant en Organisatie
4.	Naam portefeuillehouder	Jack Werkman
5.	Relatie met (deel-) productnummer	Programma: 6
		Deelproduct: P59.020.1 (6001010)
6.	Ingesteld bij Raadsbesluit d.d.	31-12-2011
7.	Reden/bestemmingsdoel voorziening	Pensioenverplichtingen aan voormalige wethouders en huidige wethouders waarvan de pensioenen in eigen beheer worden gevoerd. Dit is een voorziening voor nog niet ingegaan pensioen.
8.	Soort voorziening	Concrete verplichtingen
9.	Motief vorming voorziening	Bestedingsfunctie
10.	Wijze van voeding/beschikking van de voorziening	Jaarlijkse dotatie o.b.v. actuariële berekening.
11.	Looptijd	Startdatum: 31-12-2011
		Einddatum: n.v.t.
12.	Gewenste/ noodzakelijke omvang	Berekening is op basis van de actuariële berekening.
13.	Bijzonderheden	
14.	Bijlagen ten grondslag liggend aan deze voorziening:	De pensioenen zijn onderbouwd met een jaarlijkse actuariële berekening van Raet.
15.	Verklaren mutaties in voorziening in 2022	Dotatie € 0
		Vrijval: € 158.157
16.	Verklaren afwijkingen begroting 2022 met realisatie 2022	De begrote dotatie is € 50.000. Deze dotatie hoeft niet plaats te vinden. De voorziening is per 31-12-2022 te hoog en daarom kan een bedrag van € 158.157 vrijvallen. Dit komt doordat de rekenrente verhoogd is van 0,528% naar 2,472%. In de berekening van de pensioenen is rekening gehouden met een indexatie per 1-1-2023 van 11,96%.
17.	Verklaren mutaties in voorziening komende jaren (2023-2027)	Jaarlijkse dotatie € 50.000 (conform huidige raming).
18.	Beslispunten	1. Voorziening handhaven per 31-12-2022
		2. Vrijval voorziening 2022 € 158.157
		3. Jaarlijkse dotatie 2023 en verder aan voorziening € 50.000

Voorziening verlofsparen

1.	Voorziening verlofsparen	9151953
2.	Naam (deel-) PVM-er	Marion Verbeek
3.	Afdeling	Klant en Organisatie
4.	Naam portefeuillehouder	Jack Werkman
5.	Relatie met (deel-) productnummer	Programma: 6
		Deelproduct: IP0301 (6004060)
6.	Ingesteld bij Raadsbesluit d.d.	Nota reserves en voorzieningen jaarrekening 2022
7.	Reden/bestemmingsdoel voorziening	Verlofsparen medewerkers.
8.	Soort voorziening	Concrete verplichtingen
9.	Motief vorming voorziening	Bestedingsfunctie
10.	Wijze van voeding/beschikking van de voorziening	Jaarlijks wordt op basis van het overzicht medewerkers die hebben aangegeven te willen verlofsparen een toevoeging gedaan aan de voorziening.
11.	Looptijd	Startdatum: 31 december 2022
		Einddatum:
12.	Gewenste/ noodzakelijke omvang	Omvang wordt gebaseerd op actueel overzicht medewerkers die hebben aangegeven te willen verlofsparen.
13.	Bijzonderheden	Geen
14.	Bijlagen welke ten grondslag liggen aan:	Ten grondslag aan deze voorziening ligt een jaarlijkse overzicht van PSA.
15.	Verklaren mutaties in voorziening in 2022	Dotatie: € 56.715
		Vrijval: 0
16.	Verklaren afwijkingen begroting 2022 met realisatie 2022	Deze voorziening wordt per 31 december 2022 nieuw gevormd, dus er is geen raming.
17.	Verklaren mutaties in voorziening komende jaren (2023-2027)	
18.	Beslispunten	1. Voorziening vormen per 31-12-2022
		2. Dotatie 2022 aan de voorziening € 56.715